

MAGYAR LABDAJÁTÉK

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

* KERESZTÉNY * NAPILAP

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki Béf. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Közzétették a Franciaországgal létrejött fegyverszüneti megállapodásokat

Franciaország északi és nyugati része német megszállás alá kerül. — A francia hatóságok együttműködnek a megszálló német parancsnokságokkal

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli a német-francia fegyverszüneti szerződés szövegét, mely így hangzik:

— A német birodalmi vezér és a német véderő legfelsőbb parancsnoksága részéről megbízott Keitel vezérezeredes, a véderőparancsnokság főnöke, másrészt a francia kormány kellő felhatalmazásokkal ellátott megbízottjai a következő fegyverszüneti szerződésben állapodtak meg:

1. A francia kormány intézkedik Franciaországban és a francia gyarmatokon, a véderő 3 mandátumos területeken, valamint a tengereken a német birodalom elleni harc megszüntetéséről. A francia kormány elrendeli a német csapatok által már körülzárt francia kötelekek haladéktalan fegyverletételét.

2. A német birodalom érdekeinek biztosítására egy külön mellékelt térképen megjelölt vonaltól északra és nyugatra lévő francia államterületeket német csapatok szállják meg. Ez a vonal keletre a francia-svájci határon Genf-nél kezdődik, majd nagyjában Dolle, Paray, Lemoinal és Bourges helységeken át körülbelül húsz kilométerre Tours-ól keletre folytatódik. Innen húsz kilométernyi távolságba keleti irányban a Tours-Angouleme-Libourne vasútvonalat követi, azután Mont de Marsan és Orthez irányában eléri a spanyol határt. Amennyiben a megszállandó helységek még nincsenek a német csapatok hatalmában, ez a megszállás a szerződés megkötése után haladéktalanul végrehajlandó.

A megszállás területe később kisebbedhetik. Párizs a francia kormány székhelye lehet.

3. Franciaország megszállt területein a német birodalom gyakorolja a megszálló hatalom valamennyi jogát. A francia kormány kötelezi magát, hogy azokat a rendelkezéseket, amelyek e jogok gyakorlásából folynak, minden eszközzel támogatja és a francia közigazgatással végrehajtatja. A megszállt terület valamennyi francia hatóságát és szolgálati helyét eszerint a francia kormány haladéktalanul utasítja arra, hogy a német katonai parancsnokság rendelkezéseinek tegyenek eleget és a német katonai parancsnoksággal korrekt módon együttműködjenek. A német kormány szándéka, hogy a nyugati terület megszállását az Angliával való ellenségeskedés megszüntetése után a feltétlenül szükséges mértékre korlátozza. A francia kormánynak jogában áll, hogy kormányzati székhelyét a meg nem szállt területen válassza ki, vagy ha kívánja, akár

Párizsba is áthelyezhesse. A német kormány erre az esetre a francia kormánynak és központi hatóságoknak biztosít minden szükséges

A fegyverszünet betartásának biztosítása

A meg nem szállt területeken a fegyverek és hadianyagok ellenőrző raktározás alatt

5. A fegyverszünet betartásának biztosítására Németország követelheti mindazoknak a páncélos kocsiknak, páncélosokat elhárító fegyvereknek, hadirepülőgépeknek, léghárítóknak, gyalogsági fegyvereknek, vontató eszközöknek és lőszernek rongálatlan kiszolgáltatását, melyek Németország ellen harcban álltak és e szerződés érvénybelépésének idején a német részről meg nem szállt területen vannak. A kiszolgáltatással kapcsolatos intézkedéseket a német fegyverszüneti bizottság hozza meg.

6. Azok a különböző fegyverek, lőszermenyiségek és minden más hadianyagok, amelyek Franciaország meg nem szállt területein vannak, német, illetve olasz ellenőrzés alá kerülnek; elraktározás alá kerülnek, illetve biztosítják. Kivételek az a fegyver- és lőszermenyiség, amelyet a francia kötelekek felszerelése céljaira engedélyeznek. A német főparancsnokságot megilleti a jog, hogy ezzel kapcsolatban

könnyítést, hogy a megszállt és meg nem szállt terület igazgatását Párizsból intézhesse.

A francia teljes haderő demobilizálása és leszerelése.

4. A francia szárazföldi, vízi- és légi-véderő még meghatározandó határidőn belül demobilizálendő és leszerelendő. Ez alól csakis azok a kötelekek mentesülnek, amelyek a belső rend fenntartásához szükségesek. Ezek erejét és felfegyverzését Német-, illetve Olaszország határozza meg. A francia véderőnek a német részről megszállandó területeken lévő kötelekeit gyors ütemben a német csapatok által meg nem szállt területre kell visszavezetni és el kell bocsátani. Ezek a csapatok elvonulásuk előtt fegyvereiket és eszközeiket azon a helyen teszik le, ahol a szerződés érvénybe lépése idején tartózkodnak. A francia kormány felelősséget vállal, hogy a csapatok ezt az átadást rendszeresen hajtják végre.

megtegye mindazokat az intézkedéseket, amelyek e készletek jogtalan felhasználását megakadályozzák. A hadieszközök gyártását a meg nem szállt területen azonnal meg kell szüntetni.

Erődök és fegyverek átadása a megszállt területeken.

7. A németek által megszállandó területen, valamint a szárazföldi és parti erődöket fegyverrel, lőszerrel és minden más hadieszköz-állománnyal együtt sértetlenül kell átadni. Ezeknek az erődítéseknek a terveit éppúgy, mint a német csapatok által már elfoglalt erődítéseknek a terveit a németek számára ki kell szolgáltatni. A német főparancsnoksággal pontosan közölni kell az előkészített robbantásokat, a berendezett szárazföldi aknazáratokat, időgépes gyújtó- és hadianyagzárakat. Ezeket az akadályokat német felszólításra francia erőknek kell eltávolítaniok.

A francia hadiflotta német és olasz ellenőrzés alatt

Unnepélyes kijelentés, hogy Németország nem használja háborús célokra a francia hadihajókat

8. A francia hadiflottát közelebbről meghatározandó kikötőbe kell összevonni és német, illetve olasz ellenőrzés alatt le kell szerelni. Kivételek azok a hajók, amelyek a gyarmati területek francia érdekeinek megóvása céljából a francia kormány rendelkezésére maradnak. A kikötő kijelöléséig a hajók békebeli állomáshelye lesz mértékadó. A német kormány a francia kormánynak ünnepelesen kijelenti, hogy a francia hadiflottát, mely a német ellenőrzés alatt álló kikötőben van, nem szándék-

szik a háborúban a maga céljaira felhasználni olyan egységek kivételével, amelyek a partörzés és aknaeltávolítás céljaira szükségesek. Ünnepelesen kijelenti továbbá a német kormány, hogy a békekötéskor a francia hadiflotta nem szándékszik igényt tartani. A gyarmatbirodalmi francia érdekek képviselőjét szolgáló hajók kivételével valamennyi Franciaországon kívül lévő hadihajót Franciaországba kell visszarendelni.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon)

A francia aknazárok eltávolítása

A megmaradt francia véderő és a francia állampolgárok eltávolítása a Németországi háborútól

9. A francia főparancsnokság kötelezi magát, hogy a német főparancsnokságnak pontos adatokat szolgáltasson valamennyi francia részről lerakott tengeri aknáról, valamint minden egyéb kikötő- és parti zárról és védelmi, valamint elhárítási berendezésről. Az aknazárok eltávolítását, amennyiben a német parancsnokság kívánja, francia erők tartoznak elvégezni.

10. A francia kormány kötelezi magát, hogy a rendelkezésére maradó véderő semmiféle része és semmi módon nem hajt végre ellenséges cselekedetet a német birodalom ellen. Kötelezi magát a francia kormány, hogy megakadályozza, hogy a francia véderőhöz tartozók elhagyják az országot és bármilyen fegyvert, felszerelést, hajót, repülőgépet Angliába, vagy egyéb külföldi területre kiszállítsanak. A francia kormány megtiltja a francia állampolgároknak, hogy a német birodalommal még háboruban álló államok szolgálatában Németország ellen harcoljanak. Az ellen vétő francia állampolgárokkal a német csapatok franktiró-rokként bántanak el.

Francia kereskedelmi hajók és repülőgépek forgalmi korlátozása.

11. A francia kézen lévő mindennemű kereskedelmi hajónak, beleértve a parti- és kikötő-járműveket is, további intézkedésig tilos elhagyni a kikötőket. A kereskedelmi forgalom újratekintése a német, illetve olasz kormány hozzájárulásától függ. Azokat a francia kereskedelmi hajókat, amelyek francia kikötőkön kívül vannak, a francia kormány visszahívja, vagy ha ez végre nem hajtható, semleges kikötőbe rendeli. A francia kikötőkben lévő valamennyi légi hajót német kereskedelmi hajót felszólításra sértetlenül vissza kell adni.

12. Valamennyi francia földön lévő repülőgépet elindítását azonnal meg kell tiltani. Minden olyan repülőgépet, mely német hozzájárulás nélkül elindult, a német légi fegyvernem ellenségesnek tekint és vele ennek megfelelően bánt. A légi fegyvernemnek a megmészárlt területen lévő repülőtereit és berendezéseit német, illetve olasz ellenőrök felügyelete alá helyezik. Kérhető ezek használhatatlanná tétele is. A francia kormány köteles a megmészárlt területen lévő valamennyi külföldi repülőgépet rendelkezésre bocsátani, illetve a továbbrepülésben megakadályozni és ezeket a német véderőnek kell átadni.

Védelmi berendezések rongálatlan átadása, kikötők, ipartelemek, közlekedési utak és eszközök épségben fenntartása és helyreállítása.

13. A francia kormány kötelezi magát, hogy gondoskodik arról, hogy a német csapatok által megszállandó területen valamennyi telep, berendezés és általában minden, amely a véderő állományához tartozik, sértetlenül kerüljön a németek kezére. Gondoskodik továbbá arról, hogy a kikötők, ipartelemek és hajógyárak moslani állapotokban megmaradjanak és semmi módon nem rongálják és nem pusztítják el. Ugyanez vonatkozik valamennyi közlekedési útra és eszközre, a vasutakra, országutakra, távbeszélőhálózatra és ezzel kapcsolatos berendezésekre. A francia kormány kötelezi magát, hogy a német főparancsnokság rendelkezésére minden szükséges helyreállítási munkát elvégeztet. A francia kormány gondoskodik arról, hogy a megszállt területen a szükséges szolgálati személyzet és kellő mennyiségű közlekedési eszköz rendelkezésre álljon, amint az a normális békeviszonyoknak megfelel.

14. A francia területen lévő valamennyi rádióállomás azonnal megszünteti az adásait. A megmészárlt francia területen való rádióadás újra megkezdése külön szabályozástól függ.

15. A francia kormány kötelezi magát, hogy a német birodalom és Olaszország át-

menő áruforgalmát a megmészárlt területen át a német kormány részéről követelt terjedelemben végrehajtja.

A menekült lakosság hazatelepítése, a gazdasági készletek elszállításának megakadályozása.

16. A francia kormány a lakosoknak a megszállt területre való visszavezetését az illetékes német tényezőkkel egyetértésben hajtja végre.

17. A francia kormány kötelezi magát, hogy megakadályozza a gazdasági értékek és készletek elszállítását a német csapatok által

A megszálló csapatok ellátási költsége

A német hadifoglyok kiszabadítása. A francia hadifoglyok a békekötésig fogságban maradnak

18. A franciaországi német megszálló csapatok ellátásának költségeit a francia kormány viseli.

19. Mindazokat a francia őrizetben lévő német hadifoglyokat, beleértve azokat is, akiket biztosítékként és büntetésül a német birodalom javára elkövetett cselekedet miatt tartóztattak le és ítélték el, haladéktalanul át kell adni a német csapatoknak. A francia kormány kötelezi magát arra, hogy mindazokat a Franciaországban, valamint a francia birodalom gyarmatain, védőrségi területein és mandátumos területein lévő németeket, akiket a német birodalmi kormány megnevez, kérésre kiad. A francia kormány köteles megakadályozni, hogy a német hadifoglyokat Franciaországból francia birtokra, vagy külföldre elszállítsanak. A Franciaországból már elszállított német foglyokról, továbbá a nem szállítható beteg és sebesült német hadifoglyokról a tartózkodási hely megjelölésével pontos lajstromot kell átadni. A beteg és sebesült német hadifoglyok felügyeletét a német főparancsnokság felügyelete alá veszi.

20. A francia haderő német hadifogságban lévő tagjai a béke megkötéséig hadifoglyok maradnak.

A francia kormány kártérítési kötelezettsége.

21. A francia kormány felelősséggel tartozik mindazoknak a gyáraknak és értékeknek biztonságáért, amelyeknek sértetlen átadását, illetve készenléthetőségét Németország rendelkezésére a szerződés előírja, illetve amelyeknek az országból való eltávolítását megtiltja. A francia kormány kártérítésre köteles mindazokért a pusztításokért, rongálásokért és el-

Legszebb imakönyvek:

Egi Lant. Imádságos és énekes könyv	100 lel
P. Boros: En Uram, én Istenem.	
Férfiak részére. Félvásznonkötésben	40 "
Férfiak részére. Egészvásznonkötésben	50 "
P. Boros: Mária légy Auyám!	
Nők részére	60 "
Kis imakönyv. Pázmány Péter után, Egészvásznonkötésben	65 "
Scheffler: Jézus Neked Élek. Gyermekekimakönyv	40 "
Megrendelhetők kiadóhivatalunk útján.	

megszállandó területéről a megmészárlt területre, vagy külföldre. Ezekkel a megszállt területen lévő értékekkel és készletekkel csakis a német kormánnyal egyetértésben lehet rendelkezni. A német kormány ezzel kapcsolatban figyelembe veszi majd a megmészárlt területek lakosságának életszükségeit.

hurcolásokért, amelyek ebbe a szerződésbe ütköznek.

A fegyverszüneti bizottság hatásköre. Francia küldöttség a fegyverszüneti bizottságnál.

22. A fegyverszüneti szerződés végrehajtását német fegyverszüneti bizottság szabályozza és ellenőrzi, mely a német főparancsnokság utasításainak megfelelően fejti ki tevékenységét. A fegyverszüneti bizottság további feladata az, hogy biztosítsa a szerződés összehangolását a francia-olasz fegyverszüneti szerződéssel. A francia kívánságok képviselőjére és a német fegyverszüneti bizottság végrehajtási rendelkezéseinek átvételére a francia kormány küldöttséget rendel ki a német fegyverszüneti bizottság székhelyére.

23. Ez a fegyverszüneti szerződés életbelépése után a francia kormány az olasz kormánnyal is megegyezést létesített az ellenségeskedés megszüntetésére. Az ellenségeskedések hat órával ama időpont után szűnnek meg, amelyben az olasz kormány a német birodalmi kormányt ennek az egyezménynek a megkötéséről értesítette. A birodalmi kormány a francia kormányt szikratávíró útján értesíti az időpontról.

A fegyverszüneti szerződés időtartama.

24. A fegyverszüneti szerződés a békeszerződés megkötéséig érvényes. A német kormány bármikor azonnali hatállyal felmondhatja, ha a francia kormány a szerződésben vállalt kötelezettségét nem teljesíti.

Ezt a fegyverszüneti szerződést a compiegnei erdőben 1940. június 22-én a német nyári időszámítás szerint 13 óra 50 perckor írták alá. A szerződést *Keitel* vezérezered és *Huntziger* tábornok, a francia küldöttség megbízottja írta alá.

Pétain tábornagy miniszterelnök rádióbeszéde a fegyverszüneti megállapodásokról

Rámutatott, hogy a győzelemhez nem elég a pénz hatalma, hanem harc is szükséges. — Franciaországban új rend kezdődik és megindul az építő munka

Bordeauxból jelentik: Pétain tábornagy francia miniszterelnök a francia rádióállomások közvetítésével kedden este rádióbeszédet mondott, melyben röviden ismertette a fegyverszüneti feltételeket és összetartásra, építő munkára hívta fel a francia népet. Rámutatott arra, hogy a hadviseléshez nem elég a pénz és gazdasági szervezet, hanem a győzelemre harca van szükség. Etekintetben a németek óriási

fölényben voltak a francia hadsereg 150 német hadosztály nyomásának nem tudott ellenállni. Ilyen körülmények között a francia kormány számára nem maradt más választás, minthogy tárgyalásokat kezdjen a fegyverszünetről. Franciaország katonai becsületén nem esett csorba. Új rend kezdődik és megkezdik az egész vonalon az építő munkát.

Az olasz-francia fegyverszüneti szerződés szövegét is közzétették

Francia lefegyverzés az olasz-francia határon, Libiában, Tuniszbán, Algirban és a Szomáli-földön. Dzsibuti olasz használat alatt

Rómából jelentik: Kedden éjjel fél 12 órakor tették közzé annak a fegyverszüneti egyezménynek a szövegét, amelyet hétfőn az olasz és francia felhatalmu megbízottak kötöttek. A szerződés feltételei a következők:

1. Franciaország megszünteti az ellenségeskedést Olaszország ellen a francia anyaország területén, francia Észak-Afrikában, a gyarmatokon, valamint a védőoksgai és mandátum alatt álló területen. Ugyancsak megszünteti az ellenségeskedést tengeren és levegőben.

2. Az olasz csapatok az egyezmény életbelépésekor és annak egész tartama alatt megmaradnak előretolt vonalaikban.

3. A francia anyaország területén a második cikkelyben megjelölt területet, valamint attól 50 kilométeres mélységben lévő területet a fegyverszünet tartamára lefegyverzik; Tuniszbán a fegyverszünet tartama alatt lefegyverzik a jelenlegi libiai és tuniszi határt és a mellékelt térképen megjelölt vonal közötti területet. A Algirról és a tőle délre fekvő és Libiával határos területeket a fegyverszünet tartama alatt egy a libiai határtól és azzal párhuzamosan haladó kétszázkilométeres övezetben lefegyverzik. A szomáli francia gyarmat egész területét lefegyverzik. A fegyverszünet tartama alatt Olaszországnak teljes és állandó joga van arra, hogy a dzsibutii kikötő berendezéseit, valamint a Dzsibuti—Addis-Abeba-i vasutat bármely szállításra használja.

4. A harmadik cikkelyben említett övezetből tíz napon belül visszavonják a francia csapatokat. Minden fegyvert és löszert, mely a lefegyverzett övezetben található, 15 napon belül el kell szállítani. Francia-Szomál partvidékén minden fegyvert és löszert 15 napon belül abban a helyiségben kell letétbe helyezni, amelyet az olasz fegyverszüneti bizottság fog kijelölni.

5. A feljegyzendő övezetben az erődítmények rögzített fegyverzetét és löszerkészletét használhatatlanná kell tenni.

Toulon, Biserta, Aiaccio és Oran lefegyverzése az Angliával folyó háború alatt.

6. Míg az ellenségeskedés Olaszország és Nagybritannia között tart, Toulon, Biserta, Aiaccio és Oran katonai berendezését és tengeri támaszpontjait lefegyverzik. Ezt a lefegyverzést 15 napon belül kell végrehajtani.

7. A kijelölt lefegyverzendő övezetben a tengerészeti támaszpontokon természetesen továbbra is működni fognak a francia polgári hatóságok és rendőri erők, a szárazföldi katonai és tengeri hatóságokat az olasz fegyverszüneti hatóságok fogják kijelölni.

8. Az olasz fegyverszüneti bizottság pontos térképek alapján fogja kijelölni a lefegyverzendő tengerészeti támaszpontokat. Ugyancsak a bizottságnak állandó és teljes joga lesz ellenőrizni ezeket az övezeteket.

A 9-től a 26-ik pontig bezárólag az olasz-francia fegyverszüneti feltételek megfelelnek a német-francia fegyverszüneti feltételeknek.

Az 1918-ik évi fegyverszüneti előírások a compiégne-i erdőben.

1918 november 8-án a német meghatalmazottak átvették a compiégne-i erdőben a szövetséges hatalmak fegyverszüneti előírásait, melyeket azzal a követeléssel adtak át, hogy a németeknek 72 órán belül dönteniük kell azok elfogadása vagy visszautasítása felől. Foch marsall visszautasította azt a német kívánságot, hogy kölcsönös megegyezéssel, előzetes fegyverszünetet kössenek. Az 1918-as fegyverszüneti előírásnak lényeges pontjai a következők:

1. Ervénybelépés 6 órával az aláírás után.

2. Belgiumot, Franciaországot és Elzász-Lotharingiát a németek tartoznak 14 napon belül kiüríteni. Ezen az időn túl az el nem távozott csapatokat internálják, vagy hadifoglyoknak tekintik.

3. Azonnal át kell adni: 5 ezer nehéz ágyút, 30 ezer gépfegyvert, 3 ezer aknavetőt, 2 ezer repülőgépet.

4. A Rajna balpartjának kiürítése. Mainz, Koblenz, Köln megszállása 30 kilométeres körzetben.

5. A Rajna jobb partján 30—40 kilométeres semleges zóna létesítése és ennek 14 napon belül kiürítése.

6. A Rajna balpartjáról semmit sem lehet

elszállítani. Gyarak és vasutak sértetlenül adandók át.

7. Azonnal át kell adni 5 ezer mozdonyt, 150 ezer vasuti kocsit és 10 ezer gépjárművet.

8. A megszálló csapatokat Németország tartja el.

9. Keleten az összes csapatokat az 1914. évi augusztus 1-i határok mögé kell visszavonni.

10. A brest-litovszki és bukaresti békéről való lemondás.

11. Német Keletafrika feltétel nélküli megadása.

12. A Belga Bank aranyának, továbbá az orosz és román aranyának a visszaadása.

13. A hadifoglyok szabadonbocsátása kölcsönösség nélkül.

14. 100 tengeralattjáró, 8 könnyű cirkáló és 6 nagy csatahajó átadása. A többi hajókat le kell fegyverezni és a szövetségesek ezeket semleges vagy szövetséges kikötőkben őrzik.

15. A Kattegátton keresztüli szabad közlekedés biztonsága.

Az aknamezők felszedése, az átutazást akadályozható összes erődök és útegek szövetséges megszállása.

16. A Németország elleni tengeri zárlat továbbra is fennmarad, a német élelmiszerszállító hajókat továbbra is elfogják.

17. Azok a korlátozások, amelyeket Németország a semlegesek számára megállapított, megszűnnek.

18. A fegyverszünet 30 napig tart.

Az olasz sajtó a fegyverszüneti egyezményről

A lapok kiemelik, hogy Anglia ellen tovább folyik a háború

Rómából jelentik (Stefani): Az olasz lapok vezető helyen foglalkoznak a német-francia és az olasz-francia fegyverszünettel. Szó szerint közli a két fegyverszüneti egyezmény szövegét, de nem fűznek megjegyzéseket hozzá. Az egyezmények fontosabb pontjait a címekben

emelik ki. Különösen fontosnak tartják a katonailag megszállt övezeteket kijelölő pontokat, a francia légi és tengeri haderő leszerelését.

A lapok kiemelik továbbá azt is, hogy Anglia ellen tovább folyik a háború.

A közelkeleti francia haderő főparancsnoka elrendelte a demobilizálást

Az angolok sikertelen kísérleteket tettek, hogy a francia hajókat elfogják és a franciákat a bordeauxi kormány megtagadására bírják

Ankarából jelentik: Kedden *Mittelhauser* tábornok, a közelkeleti francia haderő főparancsnoka, a francia kormány nevében parancsot adott a keleti szövetséges haderő francia részének demobilizálására. Ezt a rendelkezést a fegyverszüneti feltételek alapján hajtották végre. Ankarába érkezett jelentés szerint az angol és francia csapatok között súlyos összeütközésre került sor. Az angolok a kikötőkben is kísérletet tettek a francia hajók elfogására, illetve erőszakkal való birtokbavételére. A kísérletek azonban mindenütt kudarcot vallottak. Az angol kormány felhívását, hogy tagadják meg az engedelmességet a bordeauxi kormánnyal szemben, *Pueaux* francia kormányzó érelyeen visszautasította.

Churchill angol miniszterelnök kedden beszélt az angol alsóházban

A helyzet annyira bizonytalan, hogy csak jövő héten nyilatkozhatik határozottabban

Londonból jelentik: Churchill angol miniszterelnök kedden az alsóházban a hadihelyzetről tett nyilatkozatában hangoztatta azt a reményét, hogy az egész világon elterülő francia birodalom, amely még a tengeri hatalomra támaszkodik, folytatni fogja a küzdelmet a szövetségesek oldalán. A kormány megszervezi a felszabadított hadsereget. Az angolok legjobb tudásuk szerint segíteni fogják — úgy mond — a franciák minden mozgalmát, mely a német nemzeti szocializmus leverésére és Franciaország szabadságának kivívására a helyreállítására irányul.

Churchill ezután kijelentette, nem tudja még, hogy a bordeauxi kormánnyal Anglia kapcsolatai hogyan alakulnak, de igyekezni fognak vele fenntartani az érintkezést, amennyiben az börtöne rácsain keresztül lehetséges.

Az alsóház tagjai élénken helyeselték, amikor Churchill Reynaudról szólva, őt „bátor miniszterelnöknek” nevezte.

Kijelentette ezután az angol miniszterelnök, hogy a helyzet annyira bizonytalan és homályos, hogy a közérdekkel ellentétes lenne véleményét mondani, vagy fejtegetéseibe becsatlakozni. A kormány minden lehetőt elkövet, hogy biztosítsa a francia hajóhad feletti rendelkezés szabályszerű lebonyolítását. Nyugtalanossággal és meglepetéssel értesült — úgy mond — a fegyverszüneti szerződés nyolcadik cik-

kelyéről, melyből az tűnik ki, hogy a francia hadihajók német, vagy olasz ellenőrzés alá kerülnek. Az adott körülmények közt jóslatokat nem lehet mondani a jövő alakulásáról, de talán a jövő héten biztosabb nyilatkozatokat tehet. Addig is reméli, hogy az angol parlamentnek nem kell olyan tapasztalatokat átélnie, mint a franciáknak. Szükség esetén titkos ülésen fogják megvitatni a hadi helyzetet.

A franciaországi angol nagykövét Londonba érkezett.

Londonból jelenti a Reuter: Campbell, Anglia volt franciaországi nagykövete Bordeauxból megérkezett Londonba.

Több ismert francia politikus csatlakozása a De Gaulle ellenállásához.

A Német Távirati Iroda Londonból keltezt jelentése. A londoni *News Chronicle* jelentése szerint a francia nemzeti bizottság megalakulása után több ismert francia politikus igyekszik eljutni Angliába, hogy csatlakozzék De Gaulle lefokozott francia tábornok ellenállásához. Így útban vannak, vagy már meg is érkeztek Londonba Reynaud, Mandel, Campinchi és Blum volt miniszterek.

A Reuter azt jelenti Londonból, hogy Blum, Herriot és Paul-Boncour volt francia miniszterek Angliában vannak.

Márton Áron püspök befejezte felcsiki bérmakörútját

Csikszereida, június hó. Márton Áron, Erdély római katolikus főpásztora, felcsiki bérmakörútja szombaton befejeződött. Minden egyes állomásán kiáradó szeretettel, büszkeséggel vették körül a hívek. A járási és községi hatóságok is a legelőzékenyebb módon segítettek elő a bérmakörút nagy erkölcsi sikerét. Községi jegyzők, községi bírók fogadták a püspököt közigazgatási községük nevében. A főpásztor szülőfaluja, Csikszentdomokos nagyközség a Gyimes völgyében lévő csángólakosság, Csikszentmihály, Csikszentmiklós, Delne és Pálfalva, valamint Csiksomlyó községek valósággal versenyeztek, hogy a főpásztor utolsó látogatási napjaiban még jobban érezze hívei kitartó hűségét, szeretetét, ragaszkodását.

Csikszentmiklóson a díszkapu alatt Lázár Mihály állami iskolai igazgató, egyházi főgondnok mondott szívélyes „Isten hozott!”-at. Delnén Dávid Kálmán birtokos, majd Szekeres István jegyző és Kovács Lajos főgondnok üdvözölték a főpásztort. Csiksomlyón Kósa Ferenc községi albiró fogadta a püspököt és Fodor Ninuska nyújtott át virágcsokrot kedves versesköszöntő kíséretében. A bérmálás után mindenhol fogadás volt, melyen a tantestület, hitbuzgalmi egyesületek, intézmények köszöntötték hódolattal a főpásztort, aki minden egyes esetben külön is beszélt. Csiksomlyón a tantestület nevében Bakó Kálmán igazgatótanító, Mész-

szios Nőegylet és Oltáregylet nevében pedig Merza Jánosné és Wégerné Földes Anna, a Leányegylet nevében Balogh Margit, a gyermekek nevében főbben és végül Fodor Pál mérnök, az E. M. G. E. csiki felügyelő köszöntötte a főpásztort, akít könnyekig meghatott a tartalmas és szívhezszóló köszöntő. A templomban Kósa Vince kántortanító remekelt iskolás gyermekekből és az ifjúság köréből alakított vegyeskarával. A vegyeskar a püspököt vacsora alkalmával pompás szerenáddal köszöntötte. A csiksomlyói püspöklátogatás második napján Márton Áron püspök a kegytemplomban mondott csendes misét, majd bérmált. Az ünnepi szónok első napon dr. Csipak Lajos szemináriumi régens, kanonok volt, aki lendületes, nagy beszédjében a székely összetartás és hithűségét emelte ki. A püspök a bérmálás után újból kihallgatásokat folytatott és fáradhatatlanul dolgozott Adorján Károly kanonok, egyházi főtanfelügyelővel a gyengélkedő Ferencz Béni püspöki titkár helyett is.

A püspököt Bíró Ferenc főesperes-plébános búcsúztatta el utolsó állomáshelyén. Csiksomlyó hívei nagy ünneplésben részesítették a távozó főpásztort. A főpásztor kíséretével délen hagyta el Csiksomlyót és gépkocsin Székelyudvarhely felé vette útját.

Felcsik egész lakossága szívébe zárta szeretett főpásztort, aki a legnehezebb időkben szolgáltatta ki az erősség és vigasztalás lelkét.

P. Vitályos az Erdélyi Ferences Rend tartományfőnöke, hivatalos ügy és vagyonkezelési vizsgálat megtartására Csiksomlyóra érkezett

Csikszereida. Saját tud. P. Vitályos főatyát, az Erdélyi Szent Ferenc Rend tartományfőnökét szerdára idevárják. A tartományfőnök a csiksomlyói zárda ügy- és vagyonkezelést vizs-

gálja felül és több napon át marad Csikban. Ezzel kapcsolatosan megvizsgálja a gyergyószárhegyi zárdat is.

(a. i.)

Angliai emlék

Dorner Béla, egy kiváló gazdasági szakember írta az alábbi tárcát, aki üzleti körutjai során, az elmúlt években több ízben megfordult Angliában.

Az a rettenetes harci földrengés, amely országokat, trónokat és milliónyi embertömegeket dönt sírba, még egy másik évszázados intézményt is rombadöntött már: az angolok weekend intézményét. Hogy angolok nemzeti játékszínét, a hársenyos gyepel borított és kefével tisztogatott golfpályákat fölszántják és krumplitermelésre rendezik be, már az is nagy forradalmat jelent a régi szokásokhoz olyan szívósan ragaszkodó népnél. De, hogy nemzeti ünnepjüket, a weekend intézményt is beszüntesse a Churchill-kormány: az majdnem hihetetlen, még gondolatnak is elképzelhetetlen volt eddig!

Nem most csóváltam a fejemet először, amikor azt olvastam, hogy a mostani háború lázas idejében is megtartották még a hadiüzemekben is a weekend munkaszünetet, vagy hogy lord Nuffield repülőgépgyárában a hivatalnokok nem szállították idejében a hadseregnek a repülőgépeket, mert éppen szombat volt és elmentek weekendre és golfozni, hanem már 1927 októberében, amikor először voltam Angliában (york tenyészanyagért) és a weekend nekem is bosszuságomba és pénzembe került.

Tudni kell, hogy ez a weekend nem is volt „kicsi dolog”. Szombat reggeltől (sokszor már péntek déltől) hétfő délig (sokszor kedd délig) beállt a munkaszünet, bezárták az üzleteket, vasárnap a vendéglőket, étkezőket, szórakozó helyeket és a boldogtalan utazó idegen, ha nem volt szemfüles, vasárnap étlen-szomjan maradhatott!

Az első angol weekendet, amelyet 1927-ben Manchesterben egy előkelő hotelban „kaptam

meg”, sokáig nem felejttem el. Szerencsére egyik jóindulatu pincér megkérdezte, hogy vasárnap ott maradunk-e, mert ha enni akarunk, azt neki be kell jelentenie, hogy a főszakács (aki szintén weekendre utazott) valamelyik segédjével csináltasson nekünk valami ennivalót.

Első angolai utamon, Mister Hobson, az angol sertésenyésztők egyesületének igazgatója által összeállított 8 napi úti programot szerint jártuk be a tenyészeteket, hogy a kb. 60 darab tenyészsertést beszerezhessek. A kijelölt tenyésztők már előre értesítve voltak jövetelünkről és pompás rendben folyt az utazás. Csak az volt a baj, hogy a — mondjuk — kedden megkezdett 8 napba beleestek a weekend-napok és csak szombat reggel tudtuk meg, hogy hétfő délig nem illik kimenni a tenyésztőkhez, még tenyészállat vásárlás miatt em!

Ott ragadtunk tehát Manchesterben, ebben az óriási gyárvárosban. Ugy éreztük magunkat, mint az éger, ha beleesik az üres befűtésüvegbe. Lódörögünk az utcán, a bezárt üzletek és vendéglők előtt. Bementünk egy anglikán templomba, hallgattuk a szép énekeket. Délután kimentünk az állatkertbe, gondolva, megnézzük sorstársainkat, „kik és melyek” éppen úgy kalickába vannak zárva, mint mi. A külföldön az állatkert, a „zoo” egyuttal a népszórakozó hely, a „wurstli” is. Gondoltuk, megnézzük, mivel szórakozik a „nép”? Hát bizony, itt is he volt zárva minden! Csak itt-ott lódörögtek néhányan. Csak a tengeri fókák ordítottak kellenetlen hangon, amikor a vízből kidugták a fejüket, mint az „Unikum”-likőr hirdetőplakátjain nálunk a szakállas, víztől csepegő ember „pofa”.

Emiatt a weekend miatt két nappal tovább kellett — a nekünk drága — angol földön maradnunk, mint terveztük és ez különösen nekem vágott húsomba és „herzlimbe”, mert nem napidíjjal, hanem útiállánnyal küldött ki a minisztérium. Ezt persze csak az érti meg, aki tudja, hogy mi a kettő között a különbség.

Kövess engem

P. Lukács Mansvét O. F. M. missziós beszédei
I. II. Ara kötetenként 150 Lei és portó,
Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

Váradhegyfői premontrei prépostság

142/1940.

Felvétel a romániai premontrei kanonok rendbe

A Szent István első vértanúról elnevezett Oradea-Váradhegyfői premontrei prépostság felvételt hirdet:

I. Először a rendi újoncok közé (novitatusba) olyanok részére, akik 17-ik életévüket betöltötték és hivatást éreznek magukban a szerzetesi és lelkipásztori életre, tudomány, vagy művészet alaposabb művelésére, amely a szerzetesi hivatással nem összeférhetetlen, sőt amely a szerzetesi hivatás zavartalan lelki életében alapot és támaszt nyer.

A kérvényt az alábbi címre a következő okmányokkal felszerelve küldjék el:

1. Keresztlevél, amely igazolja, hogy tiszta katolikus házasságból született és nem vegyes házasságból, 2. Bérmálási bizonyítvány, 3. Baccalaureatusi bizonyítvány, 4. Román állampolgársági bizonyítvány, 5. Bizonyítvány arról, hogy a premilitar kötelezettségnek, vagy általában a katonai kötelezettségnek eleget tett, 6. Orvosi bizonyítvány, 7. Erkölcsi bizonyítvány a hittanártól és a helybeli plébánostól, 8. Szülői beleegyezés, amennyiben kiskorú.

II. Másodszor felvételt hirdet a jelöltek számára, akik a liceum, illetőleg a gimnázium valamelyik osztályát sikeresen végezték és ha felvételt nyernek, akkor mint jelöltek a helybeli állami középiskolában a tanulmányiakat folytatják.

Szükséges feltétel, hogy tiszta katolikus és nem vegyes házasságból született, a plébános és a hittanár igazolja nemcsak a kérvényezőnek egyházas, vallásos életét, hanem az egész családi körnek kifogástalan lelkületét vallás-erkölcsi szempontból.

A többi feltételt pedig esetről-esetre az illetőkkel fogjuk megvilágítani.

Szilágyi M. Dózsa,

priorul regent al Prepoziturai Ordinulur Premonstratens. — A Váradhegyfői premontrei prépostság kormányzó péréje.

Oradea, strada Ciorogariu 12.

De ez csak egyszer történt így velem! Nem felejttem el és amikor a sors akarataiból 1929 augusztusában másodszer mentem ki, Mister Hobsonnal az úti programot összeállításakor kikötöttem, hogy weekend-szünet ne legyen! Kértem, úgy állítsa össze az úti programot, hogy weekend alatt is kimehessünk az urakhoz kanokat vásárolni!

— Ez nem tőlem függ, hanem az illető uraktól! Tessék majd érdeklődni, hogy elfogadják-e Önöket weekend alatt is? — mondta Hobson igazgató fanyar mosollyal.

Igy is történt. Szombat és hétfő között három tenyészetet kellett volna fölkeresnünk. Kezves tolmácsunk és kísérlőnk, Vas Lajos, péntek délután fölhívta telefonon a szállodából, hogy kimehettünk-e hozzájuk? A három közül csak egy volt hajlandó minket fogadni. Igy a másik kettőt el is hagytuk, „ha nincs vizitelés, — nincs kanvásárlás” jelző szerint.

De nem sokat nyertünk vele, mert ahová vasárnap mentünk, ott a cselédék nem voltak odahaza és ha jól emlékszem — lincolnokat vettünk és magunknak kellett a nagy kifutókban lévő kanokat hajsolni és lefogni, hogy a fülszámokat megnézhessük. A kanok is kifáradtak, de nekünk is lógott a nyelvünk a sok futkározástól.

A harmadik utamnál, 1930 szeptemberében már híre ment, hogy az „old davle” (vén ördög) nem respektálja a weekendet és Mister Hobson már úgy is állította össze az úti programot, hogy olyanokat jelölt ki weekend-napokra, akik elfogadtak bennünket. De azért mégsem úsztuk meg simán a dolgot, mert amikor a nyolc napos vidéki út után végeztünk a bevásárlással és késő este Londonba érkezünk abban a hiszemben, hogy másnap csak a Schenker céggel, Mister Hobsonnal, a francia konzulátussal, a Cook utazási irodával kell iratainkat rendeznünk és este hazafelé indulunk: nagy meglepetés ért bennünket. Megtudtuk, hogy másnap (csütörtökön) holiday (nemzeti ünnep) van, he lesz zárva minden és nem végezhetünk semmit. Ismét ott kellett ülni másfél napig

Hatezer holland gyermek érkezett Ausztriába nyári vakációjára

Bécsből jelenti a Német Távirati Iroda: A napokban hat ezer holland gyermek érkezett Oostmarkba nyári vakációjára. A holland gyermekeket az Alpok legszébb vidékein és üdülőhelyein szállásolják el gyermekotthonokban. Különösen sok holland gyermek lesz Salzkammergutban. A gyermekek mindenütt orvosi felügyelet alatt vannak állami. Német illetékes helyen kiemelik, hogy Oostmark népe ezzel hálóját akarja leróni azzal a Hollandiával szemben, amely az 1914—18-as világháború után oly nagy vendégszeretettel fogadta a szűkölködő oostmarki gyermekeket.

Nagyváradon rövidesen megkezdik a végleges állampolgársági bizonyítványok kiosztását

Nagyvárad. Saját tud. Dr Soós István képviselő napokkal ezelőtt érintkezésbe lépett Chirila polgármesterrel és arra kérte őt, intézkedjék, hogy azok részére, akik utólagosan jelentkeztek az állampolgársági listába való felvételre, s akiknek az állampolgárságát az igazságügyi minisztérium már elismerte, s neveik a hivatalos lapban is megjelent, végleges szövegű állampolgársági bizonyítványt állítsanak ki.

A polgármester közölte dr Soós István képviselővel, hogy ennek eddig az volt az akadály, hogy személyzet-hiány folytán nem vehették még be az újonnan megadott állampolgárságokat az állampolgársági névjegyzékbe. Azonban már utasítást adott, hogy kezdjék meg az érdekeltek nevének sürgős bevezetését. Ennek megtörténte után, mindenki megkaphatja szabályszerű kérvény alapján a végleges állampolgársági bizonyítványt az előírt szabályszerű nyomtatványon.

Igy hát rövidesen, remélhetőleg napok múlva, megkezdődhetik a végleges állampolgársági bizonyítványok kiosztása, s ennek időpontját egy a városháza, mint a Magyar Népközösség az érdekeltek tudomására fogja hozni.

s kényeszerű pihenésben, bosszankodással költögetve amúgyis szétfolydó pénzünket.

Legutolsó utamon (1935 áprilisában) nem vasuton, hanem Londonban fölfogadott autóval jöttünk be a kisebb tenyészetek egyrészt, mert hármunknak (Vas Lajos, Kertész Ferenc és én) a drága III. osztályú vasuti utazásnál olcsóbb volt a Mister Hobson által kiadott autó, másodszer és főleg, mert így öt nap alatt végezhetjük el azt az utat, amely vasutal nyolc napba került volna. Kinttetészámba ment, hogy Mister Hobson is velünk jött. Hogy az elegáns sofőr is velünk evett mindig (igaz, hogy úgy is evett a késsel, villával, mint egy gentleman!) és délután az öt órai teája miatt mindig meg kellett állnunk valamelyik utbaeső városban, azután, hogy a szállodákban olyan szobát kapott, mint mi: azon már nem csodálkoztam, hiszen előbbi utaim alatt már megismertem az angolok szokásait.

Az utolsó napon azonban mégis nagyon bosszankodtam. Úgy emlékszem, hogy a 66 tenyésztésből már megvettünk 58 darabot és még két tenyésztő volt hátra. A program szerint egy kisebb városba terveztük az alvást, hogy másnap reggel a két tenyészetben megvehessük a még hiányzó két kánt és délután Londonba érjünk. A következő napot hivatalos dolgaink elintézésére szántuk, úgyhogy hamisodóra reggel indulhatunk volna hazafelé.

A sofőr a szokásos délutáni „kosztolását” végezte nagy tempósan, mi beszélgettünk az autó mellett. Vas Lajosnak mondom a térképpel a kezében: ha most még ma elmenünk a két urhoz és megvehetnénk a két kánt és éjjelre Londonba érkezhetnénk, akkor teljes másfél napot nyerhetnénk, mert holnap délelőtt elintézhetnénk hivatalos dolgainkat és délután indulhatnánk Doverbe.

Vas Lajos elmondja ezt Mister Hobsonnak. Tanakodnak, odahívják a „Mister dryvert”, az elegáns, tempós sofőrt, de ő csak rázza a fejét. Megtudom, hogy ezt nem lehet! Legalább 11 óra lenne éjjel, mire Londonba érünk. Ez pedig nem megy,

mert a sofőrnek este pihennie kell és éjjeli munkára nem kötelezhető!

Igy azután be kellett tartani a lassú tempójú programot és csak két nappal később indulhatunk hazafelé!

Az angol élet különben is nagyon tempós és pedánsan lassú, ami szokatlan volt nekünk, akik gyorsabb ütemben élünk és erősebb lüktetéssel szaladunk kényerünk után.

Egyizben egy vidéki kisebb — de tiszta és „nett” — szállodában reggel 8 óra felé a zeg-zugos folyosón menve, önkénytelenül is be-beláttam a szobákba a folyosóra kinyitott ajtókon. Az angol urak és „úrfélek” ébren pihentek az ágyukon, szájukban a „návy pipe” (névypájp), mellettük kis asztalkán a 8 órai reggeli tea. Ez az első reggeli volt, mert utána 9—10 óra felé van a szálloda földszinti „breakfest room”-jában a „rendes reggeli, a tea, a sültöt szalonnával (bacon), tojással, zabliszttel vagy halkásával, nyers paradicsommal, stb.

Amint megtudtam, ezek az urak „utazóügynökök” voltak. No! Gondoltam, jól néznék ki, ha mi is ilyen tempós kényelemmel csinálnánk a dolgainkat!

Most villan az eszembe, hogy erről én már megemlékeztem egyszer, egyik angolországi utam leírásánál. 1930 november 16-án erről az „eszmekörrel” így írtam: „Gazdag nép ez és nagy kényelemmel él még most is az életét, pedig a viszonyok most már ott is folyton romlanak. Nekik fogalmuk sincs arról, hogy milyen megfeszített munkával dolgozunk mi a megélhetésünkért! Ugy látom azonban, hogy most már ott is romlanak a megélhetési viszonyok és nekik is meg kell majd tanulniuk azt, hogy az eddigi kényelemmel nem lehet megélni és majd ők is meg fogják tudni, mi is az a kemény munka, amit mi már megszokva, egészen természetesnek találunk! Igen, mert mi nem ismertünk jobbat!”

Lám! Most látom, hogy még jósolni is lehet!

Dorner Béla.

Egyik
tabletta
olyan mint
a másik

mert mindegyiken rajta van a Bayer-kereszt, hiszen Aspirin-tablettákról van szó. Bayer-kereszt nélkül nem létezik Aspirin. Ügyeljen mindig erre a jelre, mert ez megóvja utánzatoktól és hamisítványoktól. A Bayer-kereszt az egyetlen biztosíték arra, hogy valóban Aspirint kap; már pedig ha egészségéről van szó, csak régen kipróbált és bevált szert szabad használnia.

ASPIRIN TABLETTA
a megbízható »Bayer« készítmény

„Szilárd politikai, erkölcsi és nemzeti irányvonalra van szükség”

— mondotta Öfelsége a miniszterelnök üdvözlőbeszédére válaszolva

Bucurestiből jelenti: A kormány minisztertanácsot tartott, amelyen megjelent Öfelsége Károly király is. Tatarescu királyi tanácsos,

miniszterelnök a következő beszédet intézte Öfelségéhez:

— Sire! Abban a pillanatban, amikor Felséged átvette az ország egyetlen totális pártjának legfelsőbb vezetését, minden román szíve megdobbant. Mély hódolattal vesszük tudomásul Felséged legmagasabb elhatározását és az egész ország figyelme elismeréssel csügg azon az építő munkán, amely az 1938-as alkotmánnyal indult meg és azokon a kezdeményezéseken, amelyeket Felséged legmagasabb irányítása mellett valósított meg. Most, hogy ki szélesítjük a kereteket és a politikai, lelki és erkölcsi megújulás kora következett be, ezekben a történelmi órákban az egész ország népe rendíthetetlen bizalommal tekint a trón felé. Egy király, egy ország, egy nép, ez a gondolat hatja át az egész ország lakosságát. Egyöntetű bizalommal tekintünk Felséged munkája elé, aki egyesíti az összes energiákat. A Nemzet Pártja új életet hoz közénk és biztosan irányít előre a Felséged által megjelölt úton.

— Sire! Az ország lakossága megdönhetetlen hittel sorakozik Felséged köré és egyöntetű lelkesedéssel kiáltjuk: Eljen az Uralkodó! Eljen Felséged! Eljen Mihály nagyvajda! Jóegészséget.

Tatarescu miniszterelnök szavaira Öfelsége így válaszolt:

— Köszönöm a meleg szavakat, amelyek az idők mély megértését jelentik. Az ország ujjaszületése határozottan jelöli meg az utat és ma szilárd politikai, erkölcsi, nemzeti irányvonalra van szükség. Ismétlem legutóbbi beszédemben elmondott szavakat, amelyek szerint határozottan, habozás nélkül kell haladnunk a kijelölt úton az erkölcsi megújulás felé. Mindenkinél teljesítenie kell kötelességét, fokozottan kell dolgozni, vállatva kell küzdeni az ország érdekében.

— Tíz esztendő alatt elértük az ország teljes lelki egységesítését. Remélem, hogy ezen az úton haladva, elértem szent célomat. Isten minket úgy segíljen. Jóegészséget.

Német „öregcsontok” visszaemlékezései a magyar bajtársakra

— A Magyar Lapok berlini munkatársától —

Berlin-Britzben, ahol lakom, a kórházat szintén átalakították katonaispótlálynak. A minap egy sereg derék harapni- és füstölni-való holmival felszerelkedve a helyi Német Vörös Kereszt ügybuzgó és szemrevaló segéd-nővéreinek útmutatása mellett felkerestem a sebesült hőseket betegágyuknál. Már akit a betegség az ágyhoz kötött. Mert a lábadozók sűrű serege sütteti magát a forró júniusi nappal a kastélyszerű kórház parkjában. Csodálatos rend és a túlzásfóltságnak semmi nyoma. Ez két okból is megmagyarázható: először is aránylag szinte hihetetlenül kevés a német hadsereg vesztesége (eddig tízezer halott és 35 ezer sebesült), másodsor, mert az összes német fürdőhelyeket hadikórháznak és üdülőnek minősítették a háború első percében. Az összes annyit jelent, hogy természetesen elegendő hely jut a polgári betegeknek is. Semmi túlzásfóltság nem jelenkezik ennek folytán és gyorsabb a gyógyulási folyamat is.

Tapasztalt „öreg rókák” a túlhevés fiatalok oldalán

A német hadseregszervezési technika szakított az eddigi úgynevezett korosztályonkénti behívással. Egy szerencsés keverési megoldással elérték azt, hogy az öreg világháborús bajtársak oldalán ott harcol a fiatal 20 éves katona. Már a lengyel háború idején egy bizonyos arányszám szerint keverték a behívásokat, amivel azt érték el, hogy nem kell félni attól, ami 1918-ban bekövetkezett, hogy a 60 évesek és a 15 évesek álltak már csak rendelkezésre, mint utánpótlás.

Hallatlanul nagy erősi erőt jelent ezenkívül a már puskaport szagolt öreg rókák átvászkodása a túlhevés, tapasztalatlan fiatalok oldalán. Igen sok áldozatot spórolt meg a német haderő ezáltal. A kitanult világháborús „öreg” rendszeren mind sarzsival rendelkező és ennekfolytán „tekintélyes” tényezői a hadrakelt seregnek. Szavuk mindkét értelemben véve parancs. A kórházban is egypár ilyen „veterán” körül, — aki újabb sebesüléssel üldögel idehaza, — valóságos udvar képződik a fiatalokból.

„Jonapot baci!”

Erika nővér bizalmas kacsiintással fog kézen és vezet az egyik ilyen csoporthoz. Oriási örömrivalgással fogadják, mire szigorúan vonja össze szép szöke szemöldökét és csendet parancsol a marcona hadfiaknak. És csodálatos, — a süvítő gránátok poklából visszatért vakmerő repülő: elszánt utász-robbantó-specialisták, a kézigránátot alvó rohamosztágosok — elhallgatnak. Az egész gyerek — csikos nővér-ruhájában — nem több húsz évesnél. Az öregebbjének a hangos csoportból nálánál idősebb gyerekei vannak és mégis — a nővér tekintélye kifogástalan. — Nagy gyerek a férfi, különösen, ha beteg. — mondja nekem később. — de ne árulja el nekik. — teszi hozzá fontoskodva. Most a bemutatást végzi el. Néhány bájos szóval bekonferál „vendégeinek”, akik közül egy táncosbajuszu, úgy jó 45 körül lévő keletporosz „jó napot baci!” üdvözléssel esik a nyakamba. Persze, hogy mindjárt magyar tudományának eredetére esik a szó. A világháború alatt járt mifelénk és legendákat mesélt már rólunk a fiatalabb generációnak kórházi tartózkodása alatt. Persze emlékei megszépültek és főleg megnagyobbodtak az elmut 20 év távlatában. Akkor a görögdiinnye és olyan piros paprika, de olyan nagyságú porköltadag sem létezik a valóságban, amilyenekről tökéletes meggyőződéssel szakelődást tart tátottszájú hallgatóinak. Most azután nagyon is kapóra jöttem. Velem

bizonyítottam szavaimnak valóságát a bár ritkán, de itt-ott mégis feltörő hiteltelenségnek. Persze, hogy mindenben helyeslek neki, csak nem fogom egy bagatell 50 százalékos aláértékeléssel a magyaroknak egy ilyen becsületes és őszinte propagálóját meghazudtolni. Még azután egy kicsit érzem is, hogy bizony lehetne az úgy is minálunk, ha úgy vezetnék a mi népünket, mint ahogy azt megérdemli. Mert az élete delén lévő porosz őrmester szemében mi vagyunk a legkülönb náció a föld kerekén. Ugy szeret minket, — mondja, — mint a saját fajtáját és ez nagy szó a fajbiológiai nevelés mai Németországában.

„De ne hogy azt higgye, hogy az ajándékok miatt...”

Fehérváron volt sokáig állomáson. „Hej, kedves Ilonkam!” sóhajt fel szinte komikusan, kicsoda lány is volt az ott Kamerád, fordul most hozzám. Mintha tiszta bársonyból lett volna a keze meg a szive, de különösen a szeme bogara. Azután a magyar „kamerádok”. Eggyel még pár éve is leveleztem, — mondja — a magyar fővárosban van a postánál és a katona fiam volt egyszer náluk vendégségbe is, mint gyerek... Rákosligeten laknak, de már a háború kitörése óta nem levelezünk. Nincsen reá idő!”

A civil-vendég több öregebb katonát vonz a körbe. Majd az egyik, majd a másik eleve-níti fel magyarországi élményeit és ha mind leírnám, hát hoinapig sem volna vége. De egy-öntetű a vélemény: a magyarok testvéreink. Most is megmutatták: a kormányzójuk egész vonattal kolbászt küldött a télisegélyakcióra. Valóban: hallatlanul mély benyomást kellett az egész birodalomban a magyar országfő gesztusa. Ezenkívül az intelligens, újságolvasó német köznép pontosan van értesülve minden magyar politikai kinyilatkoztatásról. Egy Csáky-nyilatkozatot éppen úgy számontart, mint a közgazdasági hírt, hogy Magyarországról megint 10 ezer darab szarvasmarha érkezett a német nép élelmezésére.

Szerény ajándékaim vezérszótása és a jó három órai valóban testvéri együttlét után szinte diadalmenetben kísérték a kertkapuig. Meg kellett ígérnem, hogy újra eljövök. „de ne hogy azt higgye, hogy az ajándékok miatt!” — tette hozzá komolyan az egyik kézzszorítás közben.

Sterio Leonidas.

Elsőrendű ifjusági beszédanyag

Dr. Szivós Donát:

A ma diákja

Ifjusági szentbeszédék!!

Ára 120 Lei és portó

Szabadságidő megváltásáért kifizetett kártérítések nem esnek fizetési adó alá

Bucurestiből jelentik: A munkaszerződésekről szóló törvény 50. szakasza kötelezi a munkaadókat, hogy azoknak az alkalmazottaknak, kiknek a törvényben előírt szabadságot nem adják ki, a szabadságidőre járó fizetés kétszeresét, mint kártérítést fizessék ki.

A kérdés, hogy ezek a szabadságmegváltások adó szempontjából miképpen bírálandók el, már régebbi idő óta foglalkoztatja a vállalatokat.

Az adó kérdésének tárgyalásánál mindenekelőtt abból kell kiindulni, hogy az egyenesadó törvény szolgáltatásokból eredő jövedelmeket von adó alá, nem pedig azokat a kártérítéseket, melyeket a törvény azoknak az alkalmazottaknak biztosít, kik törvényes szabadságidejüket nem élvezhetik.

A „kártérítés” adómentességének elvét a Központi Pénzügyi Bizottság már 1932. évi 55. számú határozatában mondta ki, kapcsolatban oly kifizetésekkel, melyeket a munkaadó az alkalmazott elbocsátása alkalmával a felmondási időre járó fizetést meghaladólag kifizet, kártérítéssel az állás elvesztéséért.

Miután azonban a pénzügyi törvényekben következtetésnek helye nincs és mert az egyenesadó törvény 43. paragrafusa, amely a fizetési adót megállapítja, a sokféleképpen értelmezhető „indemnizatie” kifejezést használja, a pénzügyi közegek a szabadságpenzeket mindenkör adó alá vonták.

Most végre a kérdés a bucaresti Tábla elé került, mely ítéletileg kimondta, hogy a kártérítés, melyet a munkaadó alkalmazottjának kifizet azért, mert neki a törvényes pihenő szabadságot nem engedélyezte, nem tekinthető fizetésnek és nem vonható fizetési adó alá.

Az ítélet indokolása kifejti, hogy a szabadság elmaradásáért járó kártérítés a fizetéstől teljesen különálló dolog, melyet a munkaadó nem szolgáltatásért, hanem egy törvényes kötelezettség nem teljesítéséért fizet alkalmazottjának, tehát nem tekinthető az egyenesadó törvény 43. paragrafusa szakaszában körülírt keresetnek.

1940 június 1-én nyílt meg a

Grand Hotel Movila és Băilor szállodák

Carmen-Sylva Fekete tengeri fürdőn

50 százalékos vasuti kedvezmény

180 szoba, 300 ágygal, fürdőszobák, teljes komforttal és luxus agy neművel felszerelve. Elsőrendű étterem, román, magyar és nemzetközi konyhával.

Nyitva június 1-től szeptember 1-ig.

Rheuma, isias, angolkór, skrofula, női betegségek, csont, tuberkulózis, derékfájás és általános gyengeségben szenvedők biztos gyógyulást kapnak.

Pausálkurák, hideg és meleg iszapfürdővel.

20 napos kúra meleg iszapfürdővel, taxákkal együtt

Lei 7.000.- és lei 8.300.-

egy személy részére, vagy 10 napos kúra két személy részére szóló jegyfüzetek alapján. Jegyfüzetek, prospektusok és jelentkezések szobák lefoglalása végett lapunk kiadóhivatala útján, Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 5.

Forduljon bizalommal kiadóhivatalunkhoz.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, II. KÁROLY KIRALY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örünk meg s nem adunk vissza

Zürichi nyitás. London 16.37, Newyork 443, Milánó 22.50, Berlin 178.25, Varsó 90, Belgrád 10, Bucuresti 225.

Emelték a hálókocsi pótdíjait. Bucurestiből jelentik: A vasút vezérigazgatósága közli, hogy a hálókocsi pótdíjait kilométerenként 10 banival emelték. Így I. osztályon kilométerenként a díj 1 lei 50 bani, II. osztályon 1 lei, III. osztályon 0.80 lei.

Új rendőrfőnök Szatmáron. Szatmárról jelentik: Timbus Liviu dr. rendőrfőnök, a szatmári rendőrség ujonnan kinevezett vezetője megérkezett Szatmárra és átvette hivatalát. Az új rendőrfőnököt, aki eddig a kolozsvári rendőrkövetszura titkára volt, a legjobb hírek előzik meg, közismert előzékenysége miatt.

Negyvenkét tanuló sikertelenül Csikszereében a katolikus főgimnázium első osztályába szülő felvételi vizsga. Saját tud. Azt lehetett volna hinni, hogy a megnehezült viszonyok következtében kevesebben jelentkeznek felvételi vizsgára az itteni katolikus főgimnáziumba. Örvendetes jelenség, hogy még a tavalyi létszámot is felülmúlóan jelentkeztek növendékek a főgimnázium első osztályába és aránylag mind csíki községekből. Negyvenhat jelentkező közül negyvenkettőnek sikerült a felvételi vizsgája és a szeptemberi felvételi vizsgára is lehet, mintegy 15-20 jelentkezőt várnai, úgy hogy az induló iskolai évben, mintegy 60-70 első osztályosra lehet számítani, ami előreláthatólag párhuzamos osztály felállítását teszi szükségessé.

Alboteanu és társai több mint négymillió lejellel károsították meg a propagandaiügyi minisztériumot. Bucurestiből jelentik: Az illovi törvényszék második szekcióján folytatódott a tárgyalás Alboteanu volt propaganda minisztériumi igazgató és társai bűnperében. A tárgyalás során Vasile Ionescu ügyvéd, a propagandaügyi minisztérium képviseletében bejelentette, hogy Alboteanu és társai 4 millió 110 ezer lejellel károsították meg a minisztériumot. Példás büntetést kért a vádlottakra, mert, mondotta, felelőtlenül egyértelmű lenne a társadalmi rend felbontására irányuló igyekezetével. A minisztérium képviselőjének beszéde után Eugen Radovic ügyész kezdte meg hatalmas vádbeszédét, amelyben részletesen ismertette különösen Alboteanunak és főcinkostársának Vasile Ionescunak üzemeltetést és a legszigorubb büntetést kérte.

Az ékszerészeknek és az ötvösiparosoknak nem kell forgalmi adókönyvet vezetniük. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium 102.861-1940. számú rendeletével jelentékeny könnyítést engedélyezett az ékszerészek és ezüstművesek forgalmi adó ellenőrzésével kapcsolatban. A rendelkezés szerint az ékszerészeknek és ezüstműveseknek nem kell külön forgalmi adókönyvet vezetniük, hanem elégséges, hogy ha a Nemzeti Bankból, illetve a hitelesítő hivataltól kapott könyveket vezetik. Az utóbbi hivataltól kapott könyvbe tudvalevőleg az ékszerészeknek be kell írniük a hitelesítésre benyújtott árut. Az áruk eladása után — az új intézkedés értelmében — ugyanebbe a könyvbe be kell vezetniük az eladási számla sorszáma, a készlet és összegét is. A jegybanktól beszerezett kimutatási könyvben pedig nyilván kell tartani, hogy az eladott áru a hitelesítési hivatal ellenőrző könyvének melyik lapján és milyen keltezővel szerepel. Az ellenőrző szervek ezeket az adatokat könnyen összehasonlíthatják az ékszerészek, valamint az arany- és ezüstművesek kereskedelmi és számlakönyveivel. Az érdekelt kötelesek úgy a jegybanktól, mint a hitelesítő hivataltól kapott könyveket előzetes láttamozás és pecsételést végett a pénzügyigazgatósághoz benyújtani.

Csiki bírósági hírek. Csikszeredea. Saját tud. Sándor Gergely bankfalvi gazdálkodót becsület sértésért egyhavi elzárásra ítélte a járásbíró ság. A törvényszék az ítéletet jóváhagyta. — Vancsa István gergyóditrói és Gyenge Ferenc csikszenttamási lakosokat a járásbíró lopás miatt négy-négyhónapi elzárással sújtotta. Ezt a büntetést a törvényszék most háromhónapi elzárásra szállította le. — Paunner Brigitta gergyótolgyesi asszony önmagán tiltott műtétet hajtott végre. A törvényszék háromhavi elzárásra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte.

Temesvár városa is kérte, hogy mentse fel a háztulajdonosokat a lakbéradó beszedésének kötelezettsége alól. Temesvár. Saját tud. A háztulajdonosok egyesülete országos viszonylatban mozgalmat indított, hogy mentse fel a háztulajdonost a bérleti adó beszedésétől. Az akció során az egyesület a királyi helytartóságnak s a városi vezetőségnek is betervezte emlékiratát. Most az egyesület a várostól értesítést kapott, Baran Coriolan dr. főpolgármester, volt belügyi államtitkár aláírásával, amelyben közli, hogy a bérleti adó beszedésével felmerülő nehézségek ügyében a város is a háztulajdonosokéhoz hasonló beadvánnyal fordult az illetékes helyre. A város, miként az értesítés közli, mindig az általános érdekeket tartotta szem előtt s reméli, hogy sikerül a nehézségeket kiküszöbölni. Kéri azonban a városi vezetőség, hogy a háztulajdonosok mindaddig, míg új intézkedés nem történik, alkalmazkodjanak a törvény előírásaihoz.

LŐPORROBBANÁS TÖRTÉNT A BUCURESTI MELLETTI BERCENI ERŐDBEN. Bucurestiből jelentik: (Tribuna). A főváros melletti Berceeni erődben robbanás történt. Az erődben külföldi gyártmányú lőpor volt felhalmozva és a gyártás, tekintettel a laborusokra, nem történt a lőpor állandósága szempontjából a legnagyobb pontossággal. A lőport a régi és már lezerelt erődben halmozták fel azzal a céllal, hogy megtisztítsák és használható részét kiválogassák. A bevezetett nyomozás kétségkívül és minden más feltevést kizáróan megállapította, hogy a robbanás a lőpor öngyulladására okozta. A robbanás ereje megölte a három ór egyikét.

A váradi villany

A magyar népdalköltészet termékeiben gyakran fordulnak elő olyan dalok, amelyek helyesek hírességeit örökítik meg. A bugaci csárdában például ecet és a lámpában, a kőrösi lány szoknyája fodros, a szegedi villanypózna nagyon magas, a gyimesi hegyek alján véres szerelmi drámák születnek, a pécskai cigánysoron nagy a sirás-rivás, az édesanya Eger városába jár be huszár fia látogatására, a nagy Szamosot kód szokta belepni és a kondorosi csárda mellett nagy előszeretettel deleltet a gulya még a ménes...

Talán holnaputánig is lehetne folytatni ezeket a többé-kevésbé meghatározható népdalköltészeket, hisz olyan gazdag a magyar dal kincséhez. De bármennyire dús és pazarló is mesébeli kincseivel a népdalköltő fantáziája, a gyűjteményt mégis hiányosnak kell mondanunk. Hiányos bizony és hiányosnak is tartjuk mindaddig, míg valami daloslelkű magyarnak kedve nem szottyan arra, hogy megénekelje a — váradi villanyt.

Azt a váradi villanyt, amely ellen az utóbbi időkben annyi kifogás merül fel, hogy a jámbor polgár hangosan már nem is méltatlankodik, hanem a bosszúnak arra a némes, de időálló váltójára gondol, hogy ezt az aminózus villanyáramszolgáltatást nátha kellene foglalni minden idők elrettentésére. Hadd szálljon azután a dal erdőn-mezőn, hegyen- völgyön át! Ugyan ki tudná megakadályozni sebes és szabad röptében? A szabadság megnyirbálására annyira hajlamos emberi erő semmi esetre sem, ha például a nóta valahogy így szólna:

„Ha a szél fúj Várad felett,
Elalszik a villanytelep.
Alszik, alszik, mint a gyermek,
Nem világít az senkinek.
Nem világít, minek is az?
A közönség ugyanis fogyaszt,
A számlája emelkedik,
Ha sötét is marad reggelig...”

Nem állítjuk, hogy szóról-szóra így volna legjobb és legszebb a váradi villanyról szóló népdal. De valamit azért mégis kellene csinálni? Egy-két éve, mióta fontos személyi változások történtek a villamosműnél és a régi, kipróbált személyzet helyett új emberek vették át a munkát a váradi villanytelepen, valóban az a helyzet, hogy ha esik egy kis eső, vagy a nyáresti fuvalatnál erősebben mozdul meg a légi tér, a városnak ebben vagy abban a sarkában végzettszerű gyorsasággal elalszik a villany. És alszik, alszik órákon át, vagy nincs, aki megjavítsa a műszaki hibát vagy akik vannak, nem értenek hozzá Harmadik eset nem lehetséges.

A város vezetőség mindenesetre jól tené, ha ezeket az állapotokat továbbra is így szándékszik fenttartani, hogy köztisztálkodási, jégbehűtési és kutyagondokról szóló egyéb r-ndeletei mellé kiadna még egy — a mai viszonyok közt igen fontosnak látszó — rendeletet. Ebben kötelezni kellene minden váradi polgárt, hogy gyertyát és petróleumlámpát szerezzen minden eshetőségre azzal a jelszóval: „Gyűnjek is a villany énnékem, — mikor csak a számlát fizetem!” (—ád)

NYOLCÓRÁS MUNKANAP ÉS HETNAPOS MUNKAHÉT A SZOVJET-GYÁRAKBAN. Moszkvából jelenti a Tass: A szovjet legfelsőbb munkástanácsa felhívást közölt, amelyet az összes rádióállomások is közvetítettek. A felhívás közli, hogy a hét órás munkanap helyett a szovjetgyárakba bevezetik a nyolcórás munkanapot, a hatnapos hét helyett pedig visszaállítják a hétnapos hetet. A munkások nem hagyhatják el önkényesen munkahelyüket. Az új rend ellen vétőket súlyos büntetéssel sújtják. A felhívás azt is közölte, hogy a kormány hozzájárult a legfelsőbb munkástanács döntéséhez.

Véletlenül megsebesítette sétápartnerét egy kolozsvári férfi. Kolozsvárról jelentik: Könnyen végzetessé válható baleset történt hétfőn este 10 óra tájban a Memorandului-utcában. Puscas Ioan kolozsvári lakos ismerősével, Bakó Margit medgyesi urileánnyal az Unirei-tér felé haladt. A Fábán-cukrászda táján egyszerre revolverdörrenés hallatszott és Bakó Margit összesett. Puscas Ioan, amint később kiderült, zsebében revolvért hordott, amely véletlenül elsült és az urilányt jobb lábán megsebesítette. Puscas a sebesült leányt kocsiába ültette és azonnal a kórházba szállította. Nemsokára megjelentek a kórházban a rendőrhatalóságok képviselői is s jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Bakó Margit sebesülése könnyebb természetű. Puscas ellen gondatlanságból okozott testisértés miatt megindult az eljárás.

Nagyváradai zenész halálos villamos balesete Temesváron. Saját tud. Goldberger Tibor 19 éves nagyváradai illetőségű zenekari dobos, kedden a déli órákban villamos baleset áldozata lett. Goldberger, azelőtt a Lloyd kávéház és az Unió Klub zenekarában dolgozott. Most Temesváron lakó nővérét látogatta meg. Kedden délelőtt a Lloyd kávéház terraszán ült, majd a déli időben hirtelen felkelt s egy éppen arra haladó villamoskocsira akart felugrani, hogy nővéréhez menjen ebédelni. A két kocsiból álló szerelvény teljes sebességgel haladt. Goldberger az első kocsihoz ugrott fel, de az ugrás nem sikerült; nem tudott megkapaszkodni és lezuhant: éppen a két villamoskocsi közé, a pótkocsi rekekei alá. A kerekek levágták mind a két lábát s a kocsi első széle a gyomrát is fölszakította. A szerencsétlen fiatalember igyekezett felemelkedni, de végül is alétan dőlt vissza. A mentők a kórházba szállították, de kevéssel beszállítása után meghalt.

Temetés. Köteles Ferenc 56 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése június hó 26-án délután 4 órakor volt a Steinberger-kápolnából a Rulikovszky temetőben. (Caritas.)

NÉMETORSZÁG ATVESZI MAGYARORSZÁG ÖSSZES GYÜMÖLCS- ÉS ZÖLDSEKIVITELÉT. Berlinből jelentik: A magyar külkereskedelmi hivatalal létrejött megállapodás értelmében Németország az idén átveszi Magyarország egész gyümölcs- és zöldségfeleslegét. Németország 15 millió márká értékben visz be Magyarországból friss gyümölcsöt és zöldséget. A magyar export felemelésének az a magyarázata, hogy Magyarország megüzintette Angliába a gyümölcs- és zöldségkivitelét, mely békében igen jelentékeny volt.

Két gyilkosság Arad megyében. Aradról jelentik: Az elmúlt napon a megyében két megdöbbentő gyilkosság történt. Ismeretlen tettesek Mácsa községben meggyilkolták a Simondán házaspárt, míg Feerg községben Ruzicska Anna 50 éves asszonyt ölték meg. A mácsai gyilkosságot a rokonok fedezték fel. Ezek közül néhányan a kora délelőtti órákban felakarták keresni Simondánékat, legnagyobb meglepetésükre azonban a lakás ajtaját zárva találták. A környéken lakók sem látták aznap a gazdálkodót és feleségét és mert az eset gyanusnak tűnt fel, többen ismét a házhoz siettek és az egyik ablakon keresztül igyekeztek a lakásba betekinteni. Ekkor megdöbbenéssel fedezték fel, hogy az 52 éves férfi és 50 éves felesége az ágyban holtan fekszik. Nyomban feltörték az ajtót és amikor beléptek a szobába, kiderült, hogy mindkettőjüket meggyilkolták. Simondán Ioan és felesége átlőtt fejvel, hatalmas vértócsában feküdt. A borzalmas felfedezésről jelentést tettek a csendőrségnek, amely vizsgálatot indított a tettesek kézrekerítésére. Annyit már eddig is megállapítottak, hogy a gyilkosok a lakásból semmit sem zsákmányoltak. A peregi gyilkosság áldozatát, Ruzicska Anna 50 éves asszonyt, vasárnap este a község határában, a mezőn találták meg. Ebben az esetben is a gyilkos, vagy gyilkosok, fegyverrel végeztek áldozatukkal. A tett oka egyelőre itt is ismeretlen. A nyomozás nagy eréllyel folyik.

Az oradeai mozgóképszínházak mősora:

DORIAN: TAMÁS BATYA KUNTHÓJA.
APOLLÓ: LOBOGÓ FAKLYÁK.

Nagyszabású értekezletet tartanak a városban a város faellátásának ügyében. Nagyvárad. Saját tud. A város faellátásának végleges és minél tökéletesebb elintézése végett Chirila polgármester nagyszabású értekezletet hívott össze, amelyen a legapróbb részletekig megbeszéltek a város faellátásának kérdését. Az értekezletre meghívták az összes hatóságok, közintézmények vezetőit, a fakeskedőket és a fatermelőket is.

Szeplős, foltos, kiütéses, pattanásos, ráncos, mittezes arc bór, bársonysima, tiszta, üde, rózsás, tetszetős, vonzó és szép lesz a Génius arckrém használatától. — Egy tégely esteli vagy nappali arckrém 50 lei. Géniusz puder 45 lei. Géniusz szappan 25 lei. Készíti és postán szállítja utánvétellel Földes gyógyszerár, Arad. Levelezőlapon megrendelhető.

Kétévi börtönrre ítélték egy hivatalos hatalmával visszaelő rendőrkormányzó. București-ből jelentik: (Curentul). Az ilfovi törvényszék most tárgyalta Nemet Mihail volt bucurești rendőrkormányzó és büntársainak vesztegetési ügyét. Nemet, annakidején letartóztatott egy Iancu Burasovic nevű egyént, aki az egyik jugoszláviai postahivatalból 80 ezer dinárt lopott el s a román fővárosba menekült. A rendőrkormányzó arra akarta kényszeríteni Burasovicot, hogy a lopott pénzt neki adja át s mivel vonakodott, harminc napig tartotta bezárva a rendőrségen. Burasovic végül „megtört” és a pénz nagyrészt átadta a zsaroló rendőrkormányzónak és társainak. Az eset azonban kitudódott s a törvényszék a hivatalos hatalmával visszaelő rendőrkormányzót 2 évi börtönrre ítélték. Büntársai is elnyerték megérdemelt büntetésüket.

Halálbüntetést kért az ügyész egy tizenkilenc éves aradmegyei rablógyilkos legényre. Temesvár. Saját tud. A büntetőtábla keddi tárgyalásán az ügyész halálbüntetést kért egy tizenkilenc éves aradmegyei legényre. Birdea Traian háromalmási legény ez év januárjában Borossebesre utaztatva a vonatban megismerkedett egy Schwartz Mayer nevű tizennyolcéves fiatalemberrel, egy körösökényi kereskedő fiával. Beszélgetés közben ezt azzal biztatta, hogy Décsé községben nyersbőröket lehet vásárolni. A fiatalember látni kívánta a bőroket. Almásról gyalogszerrel haladtak Décsé felé, amikor az egyik híd mellett Schwarz megcsuszott a hóban. Zuhanás közben megcsorrent a pénz a zsebében. Birdea Traian erre váratlanul nekiesett Schwarznak, fojtogatni kezdte és a pénzt követelte. A megtámadott fiatalember, ahogy lélekzethez jutott, könyörgőre fogta a dolgot s kijelentette, szívesen átadja a pénzt vagy más holmiját is, csak bántódása ne essék. At is adta a nála lévő hétszáz leit s kijelentette, hogy kész a bakancsát is átadni. Nyomban le is hajolt, hogy kifűzze és levegye a lábáról. Birdea ekkor egy hatalmas bottal kétszer fejbeverte az áldozatát, s amikor Schwarz segítségért kiáltott, megfojtotta. A legény ezután hazatért s elment a táncmulatságra, amelyet akkor tartottak a községben. Az ügyész a tárgyalás során most halálbüntetést kiszabását kérte azzal, hogy egy, a törvényt kiegészítő minisztertanácsi döntés értelmében már a tizenkilenc éves kornál is alkalmazható az. A büntetőtábla a fiatal legényt rablás miatt négyévi fogházra, a gyilkosság miatt pedig huszonegyévi kényszermunkára ítélte. Az ítélethirdeteskör hangsúlyozta az elnök, hogy a bíróság a vádlott fiatal korára való tekintettel nem alkalmazta a halálbüntetést, mivel remélhető, hogy még megjavul. A meggyilkolt fiatalember apja kárterítési igényét negyedmillió leiben állapította meg. Igényével a polgári bíróság elé utasították.

Az elasz főiskolás bajnokságok Torinóban kitűnő eredményekkel zajlottak le. A győztesek: 100 m: Marti (Milánó) 10,7 mp. 200 m: Gonnelli (Milánó) 21,9 mp. 400 m: Slataper Turin 51 mp. 800 m: Olivieri (Padova) 1 p. 59,4 mp. 1500 m: Rosanova (Róma) 4 p. 10,1 mp. 5000 m: Donno (Milánó) 15 p. 58 mp. 110 m. gát: Della Bernardina (Padova) 15,5 mp. 400 m. gát: Dell Grande (Florenz) 58,6 mp. Magasugrás: Donandoni (Róma) 185 cm. Távolugrás: Bologne (Torino) 680 cm. Hármassugrás: Bettaglio (Genova) 14,76 m. Rudugrás: Boscutti (Padova) 380 cm. Diszkoszvetés: Naschimhene (Pavia) 40,50 m. Súlydobás: Paolone (Naepola) 13,82 m.

Regényszerű életrajzok:
Pálffy Erzsébet grófnő:
Foligno rózsája
című könyvében Folignoi Szent Angéla életét írja meg szokott kedves, élvezetes stílusában.
Tanulságos, hasznos olvasmány.
Ára: 131 lei és portó.
Megrendelhető: Magyar Lapok kiadóhivatalánál, Oradea, Str. Regele Carol 5.

A villámhárító hágcsóin került az épületbe, ahonnan százötvenezer leit vitt magával egy tizenhétéves betörő

Temesvár. Saját tudósítónktól. Jelentettük, hogy Schröder Ferenc dr orvos lakásán betörő járt. A betörőt elfogták s most az eset részletei is ismeretessé váltak. Schröder dr belvárosi villájában vasárnap estefelé senki nem tartózkodott. Ezt az időt választotta ki T. Danila tizenhét éves fiatalember, akinek szülei Temesváron laknak, de aki csak néhány napja érkezett meg Kolozsvárról. A fiatal betörő bevallotta, hogy már egy évvel ezelőtt betört a Schröder-villába, de jelentős zsákmányt nem ejtett. Miután viláosságot nem látott a házban, feltételezte, hogy senki nem tartózkodik odahaza. Hogy bizonyosságot szerezzen, megnyomta a kapu melletti csengő gombját — tényleg nem mutatkozott senki. Ekkor a villámhárító dróthágcsóján felkapaszkodott az első emeletre s a nyitott ablakon át az épületbe hatolt. Az

orvos lakását felforgatta, míg végre egy székeregyben vaskazettát talált. Ezt rongyokba burkolva, magával vitte. A házból hozott fogóval a Béga partján feltörte a kazettát s a benne lévő 150 ezer leit és egy arany karkötőórát zsebre vágta. A fiatal betörő a pénzt s az órát szülei gyárvárosi házában padlásán rejtette el. A rendőrség a kazettát meg is találta a jelzett helyen. A fiatal betörő hét óráig délelőtt egyik barátjának ropogós ezresbankot mutatott, s ez vezette nyomra a rendőrséget, miután a tettes személyleírását már ismerte. Ugyanis Schröder dr szakácsnője vasárnap délután egy fiatalembert látott a ház körül ólálkodni. Ennek személyleírását közölte aztán a betörés felfedezése után a rendőrséggel. A fiatal betörőt átadták az ügyészségnek.

Ismerkedés a párizsi utcán...

Párizsi helyzetjelentést olvasunk egy német lapban. A francia főváros lakossága, amelyet éppoly készüléttel ért a háboru maga, mint a szörnyű vereségek sorozata, kezdi már megszokni a legyőzöttség tudatát. Az utcákon végtelennek tetsző oszlopokban menetelő hadifoglyok láttán köny szönik a szemükbe, részvételt üdvözlik a menekülteket, akik lassan visszatérnek lakóhelyeikre, mert a német csapatok utolérték és elhagyták őket s most már megszállott területen vannak Közép-Franciaországban éppúgy, mint Párizsban, de már az engesztelődöttség egy nemével tekintenek a német katonákra, akik vídám menettelnek át a városban, vagy komoly fejelemzettséggel teljesítenek őrszolgálatot a középületek előtt. Lassan hozzászoknak a párizsiak a megszállt csapatokhoz, sőt olyanok is akadnak, akik aggóva sóhajtanak fel: Mi lesz, ha elvonulnak a németek, mert akkor bizonyára véres felkelés harapózik el, a nép bősziúten fogja keresni a bűnösöket, a háborus uszítókat, a könnyelmű hadüzenet értelmi szerzőit és bujtogatóit, a készüléttelenségért felelőseket, akiknek annyi emberélet hiábavaló feláldozását, annyi nyomorúságot és szenvedést s a „nagy nemzet” bukásának keserű meglepetését köszönhetik.

De egyelőre rend és nyugalom van és Párizs nélkülözhető népe darab kenyeret, maradék ételeket fogad el a hódítóktól. S útonútfélen kíváncsi emberek csoportosulnak német katonák és tiszték köré, akikről új értesüléseket várnak, többet és részletesebbet, mint amit a német parancsnokság engedélyére megjelent két lap, a Matin és a Victoire hirdatásai közölnek. S a németek kedélyesen elbeszélgetnek a franciákkal, még politizálnak is velük, biztosítják őket, hogy a Német Birodalom nem fog beavatkozni a francia nép belügyeibe, kitarthatnak a jövőben is híres demokráciájuk mellett, ha kedvük tartja. És természetesen sok szó esik közöttük arról, hogy miért is indították meg a franciák ezt a szerencsétlen háborút, kellett ez nekik, hiszen a világ végéig élhettek volna békésen a német nép szomszédságában... S újra és újra felvetik a kérdést, hogy mi okozta ezt a rettenő vereséget, a legnagyobbat, amit valaha is feljegyzett a világtörténelem.

A Concordia-téren nagy tömeg állt körül egy fiatal német tisztet, aki a hadműveletekről szóló legutóbbi híreket magyarázta. Különös az a viszony, ami győzők és legyőzöttek között rövid napok alatt kialakul. Ahogy elvonul a háboru fergetege, emberekké válnak az ellenségek, emberi vonatkozások támadnak a gyűlölködés nyomán s a párizsi polgárok érdekelni kezdik a vele szóbaálló német katoná család körülményei. A Concordia-téren tereferelő fiatal tisztet is megkérdezték, hogy nőse már? Igen? Nő? No, ez érdekes, ilyen fiatalon. Es van-e már gyermeke? Hogyne, fe-

lete mosolyogva a tiszt, négy gyermekem van, három fiú és egy leányka. Erre a megdöbbenés, a csodálkozás moraja futott végig a tömegben, s a derék franciák olyan szemekkel kezdték mérgetni az előbb még rokonzenvre és megbecsülésre érdemesnek talált németet, ahogy természetrajzi különlegességeket szokos. Itt-ott leplezetlen lekiicsinylés kacaja csendült s egy asszony élcelődve kiáltott fel:

— De hiszen, ha ez így megy tovább, akkor magának negyven éves korában éppen száz gyermeke lesz!

A körülállók egyhanguan helyeselték ezt a megjegyzést. Valóban elképesztőnek találták, hogy egy értelmes, tanult embernek ilyen fiatalon ennyi gyermeke legyen, hiszen, mondták, a gyermek rengeteg bajt, vesződséget, gondot jelent; egy is túlfutott elég belőle, abban is meg lehet találni a szülői örömeiket, ha már valaki éppenséggel nem akar ezek nélkül az örömök nélkül élni, amelyek egyébként nehezen egyeztethetők össze a civilizáció vívmányaiival, a magasabbrendű kultúrét követelményeivel.

A lap, amely ezt a helyzetjelentést közli, nem írja le, válaszolt-e a fiatal német tiszt ezekre a megjegyzésekre. De mi úgy képzeljük, hogy semmit sem felelt. Csak állt, mosolygott és elmelegetett szívvel gondolt négy kis porontyára, akikért küzdeni, harcolni érdemes volt és akiket nem adna oda egész Párizsért. És azt is gondolhatta magában:

— Furcsa emberek vagytok ti, franciák. Meghalni tudtok a hazátokért, de ennél sokkal kisebb áldozatot hozni, életet teremteni érte: nem. És ti most azon törtek a fejeteiket, hogy hol keressétek beteljesült tragédiátok bűnöseit; ökölbe szorult kezetek vesztés-lőlon emelkedik bünbakok felé, már forrongásokra készíttétek elő lelketeket és véres megtorlásokat szomjúhozott vezetőitek ellen, akik nem voltak elég okosak és előrelátók, mikor ti, a francia nép milliónyi egyedei semmit sem okultatok az elmúlt évtizedek tanulságai-ból. Ha ti elvesztettétek ezt a háborút, annak kétségtelenül számtalan oka van. De bizonyára nem tévedtek, ha azt állapítom meg esendően, miatt ti a bőséges gyermekáldás fölött élcelődtek, hogy mai tragédiátok már akkor, évtizedekkel ezelőtt előrevetette árnyékát, mikor önző szívvel elfordultok a gyermektől és czzel aláástátok nagyságotokat. Nem is annyira a hadfelszerelési üzembekben, a nagyvezérkar tervezetéseiben és a harcterek poklóban vesztettétek el ezt a háborút, mint inkább több egymást követő francia nemzedék bölcsőinél, amelyeket egyre jobban elárulni hagytatok. Mert csak bő sarjadású fajokban újul meg minden múlt szerencsétlenséget átvészélő az elpusztíthatatlan életterés csak szapora népeké lehet a győzelem s a jövő.

(j. b.)

SPORT

Nagyvárad atléta szép sikere a bucaresti kerületi bajnokságon
Ifj. Koppány Rezső három bajnokságot nyert a fővárosban.

(Saját tud.) Mint ismeretes, most zajlottak le a fővárosi kerületi atlétikai bajnokság küzdelmei. A kétnapos versenyen résztvett ifj. Koppány Rezső, a nagyváradista Esta Sun kitűnő atlétája is, aki jelenleg a fővárosban katonáskodik. Koppány a Vitorul Dacia színeiben négy számban indult: 400 méteres síkfutásban 54,7 mp-es eredményt ért el. A 110 méteres gátfutásban 19,4 mp-es idővel, a 200 méteres gátfutásban 29,2 mp-es idővel, míg a 400 méteres gátfutásban 61,2 mp-es idővel, ebben a három gátszámban Bucuresti kerületi bajnoki címet nyerte el; a 400 méteres síkfutásban harmadik helyezést ért el. A fővárosi sportlapok dicsőretekkel emlékeznek meg a fiatal, nagytehetségű nagyváradista atléta szép teljesítményéről.

Kisorsolták a KKK második fordulóját

A Rapid a Gradjanszki, a Ferencváros a Beogradszkiival játszik vasárnap.

Budapestről jelentik: A magyar, román és jugoszláv megbízottak jelenlétében Budapesten kisorsolták a KKK második fordulóját. A sorsolás eredménye szerint vasárnap, június hó 30-án a következő két mérkőzésre kerül sor:

Belgrádban: Beogradszki—Ferencváros.
Zágrábban: Gradjanszki—FC Rapid.

Julius 14: Románia-Németország

Bucurestiből jelentik: A német labdarúgó-szövetség táviratilag megerősítette azt, hogy a német—román válogatott labdarúgó-mérkőzést július 14-én fogják megrendezni Németország valamelyik nagy városában.

Tehetségkutató atlétikai verseny Nagyváradon

(Saját tud.) Az Esta Sun atlétikai szakosztálya vasárnap június 30-án reggel 9 órai kezdettel a nagyváradista atlétika föllendítésére nagyszabású tehetségkutató versenyt rendez. A Steiner István mérnök kitűnő irányítása alatt álló rendezőegyesület fölkéri mindazokat a sportszerető fiatalokat, akik az atlétikához tehetséget éreznek magukban, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a versenyen. A most jelentkezőket külön csoportosítják a közülük a három első helyezett minden számban oklevél díjazásban részesül.

A verseny érdekessége, hogy nyilvános versenyen most indul először Oláh Imrus, az Esta Sun magasugró női atlétája, aki legutóbbi 150 cm-es ugrásával csak 3 centiméterrel maradt alul a 143 cm-es országos női magasugró rekordban. A szép jövő előtt álló atlétánál csak rövid idővel ezelőtt fogott hozzá az edzéshez s hozzáfértek kezeli irányítása alatt még jobb eredményeket is fog elérni.

Különben indul a versenyen az Esta Sun egész atlétagárdája, élükön a dekatlon-bajnok Kiss Lászlóval. Krupka távolléte miatt nem vehet részt a versenyen.

A Szeged FC szombaton Kolozsváron játszik. Kolozsvárról jelentik: Erdekés nemzetközi mérkőzésben lesz része szombaton Kolozsvár sportközönségének. Az FC Szeged labdarúgó csapata, mely a magyar Nemzeti Bajnokság negyedik helyén végzett, az Universitatea ellen játszik nemzetközi mérkőzést. A kiváló magyar csapat kolozsvári szereplését sportkörökben nagy érdeklődéssel várják.

A VICTORIA VAGY U BEKERÜLHET AZ A. LIGÁBA. Bucurestiből jelentik: A labdarúgó szövetség elnöki bizottságának folytatódó ülésén határozatot hoztak, hogy a brádi Mica, melynek joga lenne a minősítő körmerközében résztvenni az A. ligába jutásért, ebben nem vehet részt, mert Brád lakossága nem éri el az 50 ezret. Helyébe a Victoria vagy az U fog kerülni, aszerint, hogy melyik csapat fog győzni a kettőjük közti minősítő mérkőzésen.

A földművelésügyi miniszterium időszerű tanácsai a földművesek részére

Bucurestiből jelentik: Kijelentés van arra, hogy rövidesen javul az időjárás. A talajba hatolt nedvességet a lehető legtovább meg kell ott őrizni, hogy a vetésnek hasznára legyen.

Különösen a kapás növényeknél idejében el kell végezni a szükséges munkálatokat, hogy a talajban megőrizzük a nedvességet. Azért ismételt felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy haladéktalanul folytassa a kukorica és mindama növények kapálását, amelyeknek a kapálásra szükségük van.

Az esőzések következtében kemény kéreg keletkezett a földön, ami fojtogatja a növényeket a gyökereknél. Ha ezt a kérget kapálással nem tüntetjük el, úgy ez folyton vastagodik és az esőzések megszüntével egyre több nedvességet szív fel a talajból, ami aztán elpárolog. Elsősorban a kukorica első kapálását kell elvégezni azokon a vidékeken, ahol a kedvezőtlen időjárás miatt későn vetették. Ahol befejezték már az első kapálást, hozzá kell fogni a második kapáláshoz, amivel egyidejűleg el kell végezni a végleges ritkítást. A kukoricánál, cukorrépánál és napraforgónál csak egy tövet kell meghagyni egy fészekben. Nedvesebb vidékeken azonban a kukoricánál két tövet is meg lehet hagyni egy fészekben.

A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági tanácsadóiban ismételtelten rámutatott arra, hogy mennyire fontos a gyomnövények eltávolítása a vetésekből, legelőkről, kaszálókról,

határmegyékről, utakról és üres telkekről. Mégis igen sok gyom maradt elpusztítatlanul. A gazdáknak kitartó harcot kell folytatniuk a földművelés ez ellenségeivel, amelyek feire csökkentik a termést. Illetékes tényezők utasításai szerint a mezőgazdasági és közigazgatási hatóságoknak a katonai előképzősök, az országőrök és a lakosság közreműködésével továbbra is meg kell szervezniük a legelők, utak és szabad telkek gyomtól való megtisztítását.

Azokon a földeken, ahol az őszi vagy a tavaszi vetéseket a jégeső vagy az árvizek tönkretették és ahol még nem lehetett elvetni mást, még mindig lehet vetni román kölest és csalámát. Köles vetőmagvakat a mezőgazdasági kamaráknál és a vármegyei federációknál lehet kapni.

Azokat a földeket, amelyekén repcét termesztettek, a repce-vágás után azonnal ugarolni és boronálni kell.

Egyes vidékeken meg lehet kezdeni az őszi árpa aratását. A gazdák ügyeljenek arra, hogy ne hagyják túlságosan megérni az árpát, mert akkor könnyen kiszóródnak a szemek s ez nagy veszteséget jelent. Az őszi árpa aratása akkor kezdődik, amikor az árpaszem még nem keményedett meg teljesen, úgy hogy még belemélyed a köröm.

Illetékes helyen emlékeztetbe idézik, hogy az idén is lesz buza- és kukorica-verseny. Díjakat csak azok a gazdák nyerhetnek, akik bizonyítják, hogy jól gondozták vetéseiket.

Hatalmas erejű vihar vonult végig Nagyvárad fölött

A vihar megrongálta a villamoshálózatot és a város több részében egész éjszaka szünetelt az áramszolgáltatás

Nagyvárad. Saját tud. Kedden este hatalmas erejű vihar vonult végig a város felett. Hét óra után néhány perccel, nyugat felől sötét és terhes felhők húzódtak a város fölé s orkányszerű szél söpört végig az utcákon. A szélvihar elől kapujákba, üzletekbe menekültek a járókelők. Betört ablaküvegek darabjai csörrentek a kövezeten s könnyebb tárgyakat játékszerként sodort magával a szél ereje. A ligetben, a sétatereken a fásoros utcákon nem egy fát tövestől kicsavart a mindjobban tomboló vihar. A kidőlt fák, villanypóznák, letört ágak rázuhantak a villamosáram vezetékekre s a város nagyrészében ez előállott vonalszakadások, rövidzárlatok következtében megszünt az áramszolgáltatás s megálltak a villamosok. Az egyik helyen kigyulladt a transzformátor s az így keletkezett tüzet a tűzoltóságnak kellett elfojtani.

A külvárosi utcákban még nagyobb volt a pusztítás. Kerítések dőltek be, háztetők szakadtak föl s több helyen leszorta a tetőről a cserepet a szél. A hegyen és a gyümölcsösökben szintén felbecsülhetetlen a kár. A fák ágai összetörték s a szél ereje az épen maradt fák termésének nagy százalékát lerázta.

Kis híján súlyos vasut szerencsétlenség is történt a vihar miatt. A fűrdői vasutvonal mentén a szél több távirópóznát kicsavart és a pályatestre dobott. A fűrdővonal vezetője csak az utolsó pillanatban vette észre és távolított el a szerelvény útjába került akadályt.

A szélvihart különben órákig tartó felhőszakadás követte. A város nagyrésze egész éjszakára sötétségbe került, mert a villamosüzem kiküldött munkásai csak a reggeli órákban tudták helyreállítani a zavartalan áramszolgáltatást.

Súlyos zavarokat okozott Nagyszeben vízellátásában az árvíz.

Nagyszebenből jelentik: Az utóbbi napok esőzései súlyos zavarokat idézett elő Nagyszeben vízellátásában. Az áradat Resinar község közelében súlyosan megrongálta a nagyszebeni vízellátás vezetékeit. Két napi megfeszített munkával sikerült a megrongált vezetéket ideiglenesen megjavítani és így biztosítani a vízellátást, azonban a vezetékek további átalakítására szorult még. Amíg

ez megtörténik, addig a nagyszebeni vízmű csak korlátozott módon látja el a vízellátást. Reggel 6—8, déli 12—2 s esti 6—9 óra között van csak vízellátás Nagyszebenben, mert a nap többi óráiban a vízmű csak arra szorítkozhatik, hogy a víztartályait megtöltse, ami az árvíz rombolásai után elég nehéz feladatot jelent.

Apróhirdetések

Lakás

Modern

2 szobás, fűdőszobás komfortos új lakás és üzlethelyiség azonnalra kiadó Alexandri utcán. — Érdeklődni Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol No. 14-a. 12—2 óra közt.

Üres szoba

azonnal kiadó, Oradea-Nagyvárad, Str. Andrei Muresan 9. sz.

Kiadó

4 szobás modern lakás kerttel július 1-re — Ugyanott hálószoba butor eladó. Nagyvárad, Str. Luminei 8. Tabéry-telep.

Egészséges ház,

3 szobával, konyhával mellékhelyiségekkel, kerttel és udvarral és 2 szobából álló üzlethelyiséggel kiadó. Őszi-telep 32-es utca 16. szám.

Szép egyszobás

lakás július 1-re kiadó. Nagyvárad, Tache Joneanu-utca 24. szám.

Kiadó

háromszobás modern utcai lakás, minden mellékhelyiséggel aug. elsejére. Nagyvárad, Str. Ciorogariu 47. sz.

Állást nyee

LAP KIHORDÁSRÁ férfit, ki Katonaváros és Szőlős területén ismerős, azonnal felvesz a lap kiadóhivatala.

Tiszteességes

mindenest 1-re felveszek. Tolvaj, Oradea-Nagyvárad, Ciorogariu-utca 49-a.

Állást keres

Fiatall könyvelő, perfect mérlegképes, román származású, Kereskedelmi Akadémiával, hosszú gyakorlattal, — katonai összpontosításra nem hívják be, komoly vállalatnál állást keres. Szükség esetén anyagi garanciát is letétbe helyez. Címet a kiadóba kér.

A francia külügyminiszter reményét fejezte ki, hogy méltányos rendezéssel végleges megértés jön létre a német, francia és olasz nép között

Churchill leckéztető beszéde ellenére is Franciaország számít az angol nép rokonszenvére

Bordeauxból jelentik: Baudoin külügyminiszter a lapok tudósítói előtt a fegyverszüneti feltételek ismertetése után a többi között ezeket mondotta:

— Tudom, hogy Franciaországra szüksége van a világnak. Minden kormány, mely felismeri a gondozására bízott érdekeket, minden népek, mely a maga sorsával törődik, kívánja, hogy Franciaország fölkeljen és boldoguljon. Tudom, hogy számíthatunk az angol nép rokonszenvére. Azt hiszem, hogy az a beszéd, amelyben Churchill a megsebzett Franciaországnak a becsületből leckét adott, semmiképpen sem fejezi ki az angol nép érzelmeit.

Azt hiszem, hogy a német kormány és nép éppúgy, mint a francia kormány és nép méltányos rendezéssel meg akarja szüntetni azt az ellen-szenvet, mely annyi bajt és pusztulást okozott Németországnak, Franciaországnak és az egész világnak egyaránt. Remélem és kívánom, hogy az a nézeteltérés, mely Olaszország és közöttünk támadt, végetér, még mielőtt végleges eszközökkel rendeződnek mindazok a kérdések, amelyek bennünket szétválasztottak.

Kijelentette végül a külügyminiszter, hogy minden francia erő összefogására szükség van ahhoz, hogy a nemzet talpraálljon.

Japán és Amerika csak a bordeauxi kormányt ismeri el Franciaország törvényes kormányának

Tokióból jelentik: A Stefani iroda közli: A japán külügyminisztérium a külföldi japán diplomáciai képviselőkhez a következő utasításokat küldötte: „Japán csak a bordeauxi kormányt ismeri el és csak Pétain marsallal tárgyal a Franciaországra vonatkozó ügyekben a berlini és római kormányokkal való előzetes megegyezés alapján. Noha elismeri a londoni holland kormányt, Japán a birodalommal tárgyalja meg a holland problémákat s a londoni holland kormányval a hollandiai kérdéseket. Indo-Kína kérdésében az indokínai kormánnyal tárgyal, ugyanakkor azonban érintkezésbe lép

a bordeauxi kormánnyal. A Belgiummal, Dániával és Norvégiával kapcsolatos ügyekben Németországgal tárgyal Japán.”

Washingtonból jelentik (Stefani iroda): Hull külügyminiszter megerősítette azt a híresztelést, mintha az Egyesült Államok kormánya megszakítaná kapcsolatait a bordeauxi törvényes francia kormánnyal. Kijelentette, szó sincs arról, hogy az Egyesült Államok kormánya elismerje azt a londoni „francia nemzeti bizottságot”, melynek vezetőjét, *De Gaulle* francia tábornokot még *Weygand* francia főparancsnok fosztott meg rangjától.

Churchill legújabb magatartása Franciaországban fájdalmas meglepetést keltett

A bordeauxi kormány újabb részletes nyilatkozata az angol-francia kapcsolatokról. — A francia fegyverletétel eshetőségét május 26-ika óta hozzájárulóan tudomásul vette az angol kormány

Bordeauxból jelentik: A bordeauxi kormány újabb részletes nyilatkozatában foglalkozik az angol-francia kapcsolatokkal és ismerteteti a legutóbbi napok diplomáciai eseményeit. A közlemény hangsúlyozta, hogy tulajdonképpen nincs szó Franciaország által kötött különbékéről és a fegyverszünet csak azt a tényleges állapotot rögzítette le, mely az ellenségeskedés végén kialakult. Angliát a helyzetről állandóan tájékoztatták. Többször föl-tették a kérdést, milyen magatartást tanúsítana Anglia abban az esetben, ha Franciaország kénytelen lenne letenni a fegyvert. *Reynaud* május 26-án már jelezte ezt a lehetőséget. Június 11-ikén az akkori főhadiszálláson részletesen feltárták *Churchill* előtt a katonai helyzetet. 14-én, három nappal később, *Reynaud* és *Baudoin* Toursban megkérdezte az angol miniszterelnököt, mit tenne Anglia, ha Franciaország beszüntetné a harcot. *Churchill* azt válaszolta, hogy nem lenne hiabavaló panaszokat és Anglia teljesítené azt a kötelességet, hogy ha győz, helyreállítja Franciaországot a maga nagyságában.

Mindez megmagyarázza, — folytatja a francia kormány közleménye, — hogy *Churchill* legújabb magatartása, melyre előzetes kijelentései után egyáltalán nem lehetett számítani, Franciaországban fájdalmas meglepetést keltett. Ezt az érzést növeli az a körülmény, hogy Franciaország mindent elkövetett, hogy ne szolgálja ki a hajóhadat és légierjét Németországnak.

A bordeauxi közlemény utal ezután arra, hogy a francia kormány tiltakozást jelentett be Londonban, majd így folytatja:

— Anglia ezt a magatartását még nyomatékosabbá tette azzal, hogy két nappal ezelőtt visszahívta Franciaországból az angol nagykövetet. Ezt ugyan azzal magyarázták, hogy csak rövid tartamu-

utazásról van szó, amit a brit közvélemény tájékoztatása telt szükségessé. A nagykövettel együtt azonban a nagykövetség valamennyi tagja is elutazott Franciaországból. Ilyen körülmények között *Corbin* londoni francia nagykövet, aki minden tevékenységét a francia-angol közeledés ügyének szentelte, beadta lemondását. A francia kormány nem gondolt arra, hogy *Corbin* azonnal helyettesítse és így Londonban egyelőre csak ügyvivő vezeti a nagykövetséget.

A világ legnagyobb csatahajója befutott Gibraltárba.

Algécirasból jelentik: A *Hood* nevű angol csatacirkáló, több más angol hadihajó kíséretében befutott Gibraltárba. A *Hood* a világ legnagyobb csatahajója és vízkiszorítása 42 ezer tonna.

Gibraltár további angol birtoklása diplomáciai tárgyalások alá kerül.

Rómából jelentik: A „Popolo di Roma” madridi jelentést közli a gibraltári kérdésről. Eszerint Spanyolországban a tüntetések véget értek és a sajtó már nem olyan sürgető cikkeket foglalkozik a gibraltári és marokkói kérdéssel. Katonai szakértők cikkeiből az a vélemény nyilvánul meg, hogy Gibraltár elfoglalása a tenger feől leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik, a szárazföld felől támadás azonban sikerrel járna. A spanyol lapok írják egy múlt századbeli angol tengernagy kijelentését, amely elismeri, hogy Gibraltárt a szárazföld felől néhezzen lehet megvédeni. Így tehát a gibraltári kérdés politikai és diplomáciai probléma lett, mert Gibraltár birtoklása Angliára nézve attól függ, hogy Spanyolország belegyez-e abba továbbra is, vagy elég erős ahhoz, hogy érvényesítse jogait. A lakosság teljes nyugalommal és

fegyelmezettséggel várja kormánya döntését. Ő a maga részéről már kimondotta a maga szavát, most tehát ébren követi a parancsot és készen áll, hogy annak engedelmeskedjék.

Villámháboru Anglia ellen is.

Belgrádból jelentik: A *Politika* berlini munkatársa szerint a német fővárosban úgy vélik, hogy az Angliával való leszámolás elkerülhetetlen. Berlini körökben Anglia ellen is a villámháboru módszerét várják, mely nem tartana tovább egy hónapnál. Berlini jelentés alapján azt is közli még a lap, hogy a német fővárosban jó benyomást keltett a szovjet-jugoszláv diplomáciai kapcsolatok felvétele. Ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy Németország minden akciót, mely délkelet-európai stabilitásra vezet, szívesen fogad.

Jugoszláv nyugalanság az angol tengeri szállítások elmaradása miatt.

Belgrádból jelentik a Radiopress: A jugoszláv fővárosban kínos meglepetést keltett az a hír, hogy Anglia nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit a semleges államokkal szemben, mivel nem képes a tengeri szállításokat biztosítani. A *Pravda* szerint a jugoszláv vállalatok és kereskedelmi csoportok körében ez a hír nagy nyugalanságot támasztott, mivel számos kereskedelmi szerződést jugoszláv részről előre kifizettek. Az előlegzett kifizetések összege 200 millió dinárt tesz ki. Angol-részről még azt is kijelentették, hogy jelenleg nincsenek abban a helyzetben, hogy az előlegeket visszafizessék.

Az egyiptomi diplomáciai képviselők elhagyták Olaszországot.

Rómából jelentik (Stefani): Egyiptomi diplomáciai és konzuli képviselők tegnap este elhagyták az olasz fővárost. A diplomáciai személyzet különvonatán utaztak el a Rómában tartózkodó egyiptomi újságírók és állampolgárok.

4702 millió dollárnyi új adó Amerikában

Az amerikai flotta visszavonult a japán elleni figyelő helyzetéből

Washingtonból jelentik az Associated Press: Roosevelt elnök aláírta az új adózásra vonatkozó rendeletet. Az új rendelet értelmében az Egyesült Államokban 4702 millió dollár adót fognak behajtani.

Rómából jelentik: A Hawaiián állomásozó amerikai flotta elhagyta eddigi támaszpontját és elindult a Panama-csatorna felé. Egyes lapok azt állítják, hogy mindössze nagybobszabású gyakorlóról van szó, mások viszont úgy tudják, hogy a békülékeny szellem felülkerekedését akarják ezzel Japán irányában bizonyítani.

„A nyugati arcvonalról nincs jelenteni való”

— mondja a szerda délutáni német hadijelentés

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága szerdán délután a következő hivatalos hadijelentést adta ki:

A nyugati arcvonalról nincs jelenteni való. A július 26-ra virradó éjszaka repülőegységeink több eredményes légitámadást intéztek közép-angliai repülőterek és repülőgépgyárak ellen. Június 24-én egy gyorsnászadunk Bayonne magasságában elsüllyesztett egy 24 ezer tonnás angol kereskedelmi hajót. Egy buvárnászadunk a Tarana nevű 12 ezer tonnás felfegyverzett angol gőzöst süllyesztette el. Elsüllyesztettünk még további két angol hajót.

Tegnap Blenheim típusú angol repülőgépek megkíséreltek bejutni német légiterbe. Kettőt közülük lelőttünk.

Július 26-án, az éjszaka leple alatt ellenséges repülőgépek eredménytelen támadást intéztek észak- és nyugat-németországi városok ellen. A ledobott bombák katonai célpontokban nem tettek kárt.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgóépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-út 5. szám.

CENZURAT